

1

SURO DE CAN DRAPER

Alzina surera (*Quercus suber L.*)

SINGULAR

Ctra. d'Olzinelles

1 Suro de Can Draper Quercus suber L. Singular

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Està situat al punt kilomètric 1,4 de la Ctra. d'Olzinelles (BV 5112). Queda en un petit replà al marge esquerra de la carretera (a 10 m de distancia) de manera que és fàcilment accessible.

Coordenades X,Y: 458275 4614350 Altitud: 200m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Surera amb una bona vitalitat i un alt estat de conservació que creix sobre un sòl pla i sorrenc cobert d'abundant fullaraca. Es troba envoltat per un alzinar jove (80-90% del recobriment) i suros (10-20%) amb un sotobosc net d'arbusts de fàcil trànsit i ple de nous plançons d'alzines. Entre la fauna associada a l'arbre destaquem: el raspinell (*Certhia brachydactyla*), la mallerenga carbonera (*Parus major*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*).

És un arbre que proporciona una bona ombra i aixopluc, fet que aprofiten alguns caçadors per parar a esmorzar sota les àmplies branques. És doncs, freqüent veure restes de deixalles: vidres, llaunes, algun cartutx i abundants forats de perdigons o balins a la part del suro no pelada (a 160 cm).

De la seva escorça fa molts anys que se n'extreu suro, tal i com demostren les 3 línies d'extracció que s'observen: la més antiga arriba als 3,25 m, la segona a 2,5 m i la més recent només fins a 160 cm. La indústria del suro del Montnegre havia estat molt productiva a finals del s.XIX i principis del s.XX, i va produir una pròspera indústria de taps a Sant Celoni: moltes famílies, tallers i fàbriques s'hi dedicàven.

SINGULARITAT

En destaquen les seves considerables dimensions i la bellesa de la seva localització car ressalta en el replà des d'on s'observen els boscos circumdants.

MIDES

Alçada: 12,7 m perímetre: 2,4 m diàmetre capçada: 13m

MAPA DE SITUACIÓ

2

SURO GROS D'OLZINELLES

Alzina surera (*Quercus suber* L.)

NOTABLE

Ctra. d'Olzinelles

2 Suro gros d'Olzinelles Quercus suber L. Notable Ctra d'Olzinelles

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

El nom d'aquest exemplar ve donat per que és una de les sureres més grans del municipi després de que el Suro de La Plana és morís de vell ara fa pocs anys (feia 3.84 m de perímetre). Es situa al punt kilomètric 3,1 de la Ctra. d'Olzinelles (BV 5112), en una zona sense arbres al costat dret de la carretera en direcció Olzinelles.

Coordenades X,Y: 458679 4613413 Altitud: 205m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en una clariana, sobre terreny pla i envoltat per un bosc mixt jove d'alzines, alzines sureres i algun pi pinyoner. Presenta un estat vital elevat i les característiques de l'arbre permeten que hi visquin gran varietat d'ocells com el tudó (*Columba palumbus*), diferents tipus de mallerengues (*Parus sp.*) i el gamarús (*Strix aluco*) el qual va nidificar durant molts anys a la cavoca que presenta al mig del tronc. Hi ha establerta una comunitat de la formiga del suro o rebaixí.

Aquest arbre era un punt d'aturada en l'antic camí d'Olzinelles. A l'estar situat al costat de la carretera el fa de fàcil accés i freqüentació per excursionistes, caminants i caçadors. Això també el fa susceptible a danys i ferides com la que presenta a l'intentar tallar-li l'escorça amb un objecte punxant. També fa que s'hi troben algunes deixalles de caça: caixes de cartutxs, cartutxs buits...

Actualment no presenta cap tipus de gestió ni d'extracció del suro: l'última senyal d'extracció arriba als 4,5 m del tronc. Quan els arbres són grossos la pela es realitza en dues parts: primer les soques i les calces (de sota la primera brancada cap al terra) i passats uns 7 anys els colls (de sota la primera brancada en amunt) per a que com diuen els peladors, l'arbre no es desabrigui. El fet de que conservi el suro ha permès la instal·lació i proliferació de nombrosos líquens i molses que el tapissen de diferents colors.

SINGULARITAT

És l'alzina surera que presenta les majors mides mesurades dins el terme municipal de Sant Celoni en diàmetre (igual mida que la surera de Cal Batlle) i en capçada, la més gran dels suros mesurats al catàleg.

MIDES

Alçada: 14,6m perímetre: 3,5 m diàmetre capçada: 19,8m

3

ALZINA SURERA DE LA VERNEDA

Alzina surera (*Quercus suber* L.)

SINGULAR

La Batllòria

3Alzina surera de la Verneda Quercus suber L. Singular La Verneda, La Batllòria

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es localitza a la part del darrera de la masia de La Verneda situada al camí ral de La Ferreria a La Batllòria. S'arriba travessant el nucli de La Batllòria o be des de la carretera comarcal C35.

Coordenades X,Y: 463603 4619170 Altitud: 85m

ENTORN SOCIO-NATURAL

L'entorn de La Ferreria és una de les últimes zones agrícoles tradicionals de Sant Celoni amb un conjunt de masies situades al llarg de l'antic camí ral on encara s'utilitzen els pallers.

Entre els conreus hi ha també camps abandonats on creix matollar, alguns pins i pollancre. Aquest mosaic comporta una destacable diversitat d'espècies algunes de les quals utilitzen el suro de La Verneda per nidificar o com a lloc de descans. Entre les aus que s'han detectat destaquen: la merla (*Turdus merula*), l'estornell (*Sturnus vulgaris*) i el pinsà (*Fringilla coelebs*). Són presents també els rebaixins i abundants insectes descomposadors de la fusta.

Els propietaris han fet fins fa pocs anys l'explotació del suro, el qual es tallava fins a 4 m. També utilitzaven l'abundant i continuada producció d'aglans per alimentar els porcs.

És un arbre que ha patit una forta acció antròpica com a conseqüència de la seva proximitat al camí i pel pas del conducte de gas natural, companyia la qual va tallar-li una de les branques principals i d'altres alzines notables que creixien al costat (els masovers després de diverses negociacions van aconseguir salvar-lo). La tallada d'aquesta branca li ha produït una greu estat de descomposició en un costat que junt amb la caiguda d'un llamp, que va afectar a un altre de les branques, fa que l'arbre presenti un estat vital disminuït i pot posar en perill la seva conservació. En aquestes situacions s'acostumen a realitzar forts tractaments de cura que eliminen la podridura i la humitat de la fusta.

SINGULARITAT

Destaquen les seves mides, superiors a les mitjanes de l'espècie, i el fet de que creixi isolat enmig de camps de conreus i erms entre els que sobresurt com un dels arbres més grans de l'indret.

MIDES

Alçada: 17,7m perímetre: 3,05m diàmetre capçada: 12,4m

4

SURO DE SANT MARTÍ DEL MONTNEGRE
Alzina surera (*Quercus suber* L.)

SINGULAR
Sant Martí del Montnegre

4 Suro de Sant Martí de Montnegre Quercus suber L. Singular Sant Martí del Montnegre

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa a 400 m de l'església de Sant Martí del Montnegre, seguint la pista forestal que la voreja per l'exterior en direcció la vall de la Tordera. El trobarem a ma esquerra a peu de camí. Es pot arribar tan a peu com en cotxe.

Coordenades X,Y: 464111 4614118 Altitud: 440m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Forma part d'un bosc típicament mediterrani amb la presència mixta de suros i alzines de mida petita amb un sotobosc relativament net on predomina el bruc boal (*Erica arborea*) i l'arboç (*Arbutus unedo*). De les espècies d'aus que s'alimenten de les seves aglans trobem el tudó (*Columba palumbus*) i el gaig (*Garrulus glandarius*). També s'han vist la mallerenga carbonera (*Parus major*) i el raspinnell (*Certhia brachydactyla*) els quals poden nidificar al seu tronc.

Aquest antic camí connectava amb l'enrunada masia de Vilarrasa i d'aquí a la plana de la Tordera per Can Lloró, Can Patraques o Can Terrades, camins que també han estat utilitzats per la transhumància i actualment per caçadors i boletaires. Però malauradament aquests camins en els últims anys estan sent cada cop més utilitzats per un nou tipus d'activitats molt agressives per aquestes vies de comunicació: els motorisme i els 4x4. Molts dels antics camins cada vegada esdevenen més impracticables per l'erosió que produeixen aquests vehicles i alguns d'ells irrecuperables.

És un arbre del qual s'extreu actualment suro: va ser pelat fa uns 2-3 anys i s'observen anteriors peles fins a 3 m. Presenta una ferida que sembla produïda en l'última extracció i que afecta a la seva vitalitat, la qual és disminuïda. Quan això passa cal actuar sobre els arbres ja que a la llarga poden agreujar el seu estat i arribar a morir.

SINGULARITAT

Per les seves mides considerables d'alçada i volt de canó es classifica l'exemplar com a singular per al municipi.

MIDES

Alçada: 17,3m perímetre: 2.73m diàmetre capçada: 12m

5

SURERA DE LA CRUÏLLA DE CAN PAU FOGUERA

Alzina surera (*Quercus suber* L.)

SINGULAR
GR 92

5 Surera de la Cruïlla de Can Pau Foguera Quercus suber L. Singular

Al GR 92, al trencant de C. Pau Foguera i l'Arabia

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal accedir al GR 92 des de Ca l'Agustí d'Olzinelles o des de Vallgorguina i un cop passada la casa de Can Móra i el Pla, s'arriba a un trencant a mà dreta senyalitzat indicant Can Pau Foguera i Ca l'Arabia, on s'instala aquesta alzina surera.

Coordenades X,Y: 461111 4611886 Altitud: 420m

ENTORN SOCIO-NATURAL

L'arbre creix sobre un sòl sorrenc envoltat de camps que limiten amb un bosc mixt d'alzines sureres i alzines. Aquest tradicional entorn agrícola és el Pla de Can Móra sembrat d'alfals on pasturen un ramat d'ovelles que pugen des d'Arenys de Munt. A mà dreta trobem uns altres camps, els de Can Pau Foguera, sembrats amb les últimes vinyes grans que segurament es conreen arreu del massís del Montnegre. En aquest mosaic agroforestal trobem una fauna diversa que sobrevola i viu sobre aquest suro de grans dimensions. Així han estat vistos: l'abellerol (*Merops apiaster*), la puput (*Upupa epops*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*) que pot nidificar sobre el seu tronc.

Quan un s'apropa a l'arbre pot percatar-se de les diferents línies d'extracció de suro que presenta. En Josep Travesa (Can Pau Foguera) n'ha arribat a comptabilitzar fins a 7 a diferents alçades. Així quan més vell era l'arbre més amunt es pelava fet que ens diu que aquest suro té més d'un centenar d'anys. L'última extracció que es detecta arriba fins a 1,7 m. Algunes de les làmines extretes d'aquest suro havien estat utilitzades per en Josep per a la construcció dels seus ruscs l'època en la que es dedicava a la cria d'abelles (va arribar a tenir fins a 60 caixes).

Sobre la seva escorça també s'observa una gran ferida que sembla actual però que en mateix Josep aclareix que va ser produïda per la mort per congelació d'aquesta zona de l'arbre com a conseqüència de les glaçades de l'hivern de 1962 i que va produir que moltes alzines i sureres morissin o perdessin completament la fulla. Aquest fet ens fa adonar que el metabolisme i els processos de cicatrització d'un arbre vell són diferents i molt més lents que als que està acostumada la percepció humana.

SINGULARITAT

És un arbre centenari que el propietari ha anat conservant per les seves grans mides. Cal destacar la panoràmica única que s'observa des d'on creix: es dibuixa el Montseny, els cims més alts del massís del Montnegre i, cap a marina, la línia d'horitzó recta del blau mar.

MIDES

Alçada: 14,3m perímetre: 2,85m diàmetre capçada: 16,3m

6

SURO DEL C/EDUARD DOMÈNECH
Alzina surera (*Quercus suber* L.)

SINGULAR
C/ Eduard Domènech

6 Suro del C/ Eduard Domènech Quercus suber L. Singular C/ Eduard Domènech

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa al carrer Eduard Domènech, s'accedeix des de l'Avinguda de la Pau, entre els N° 35 i el 48. Es situa al costat dret del carrer pujant en direcció al Turó de la Mare de Déu del Puig.

Coordenades X,Y: 456963 4615468 Altitud: 185m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Actualment l'entorn és completament urbà però abans de que es construïssin les cases aquesta alzina surera creixia vora camps i prop d'una torrentera que recollia les aigües de muntanya amunt. Amb la urbanització les aigües es van canalitzar i soterrar anivellant-se el sòl i recobrint els dos primers metres del tronc de l'arbre a l'alçada de la divisió de les branques principals. De tot aquest entorn avui en dia encara es conserva, al final del carrer, una pineda de pi blanc que limitava amb els camps. La fauna que es detecta entorn l'arbre també utilitza els arbres i vegetació dels jardins propers: pardals (*Passer domesticus*), gafarrons (*Serinus serinus*), mallerenga carbonera (*Parus major*), amb l'excepció del rebaixí, formiga exclussiva del suro.

Aquesta surera presenta un estat vital molt alt: un bon recobriment del fullatge, cap tipus de ferida important ni branques mortes. No es detecta cap línia antiga d'extracció del suro i aquest es presenta bastant negre com a conseqüència de l'acumulació dels fums dels cotxes que hi transiten pel carrer.

És un arbre que ha vist compromesa la seva supervivència bastants cops però que finalment els veïns van arribar a l'acord de conservar-lo i van decidir modificar l'estructura normal del carrer eixamplant, en el punt on creix, la vorera un metre i mig a l'interior del carrer. Les branques més baixes van ser tallades per a no dificultar el pas dels vehicles.

SINGULARITAT

És un arbre que destaca enmig de l'entorn urbà per la seva bellesa i dimensions, les quals són en realitat superiors a les que mostra degut als dos metres de tronc enterrats sota l'asfalt.

MIDES

Alçada: 15m perímetre: 2,3m a la base diàmetre capçada: 17m

7

SURO DE CAL BATLLE

Alzina surera (*Quercus suber* L.)

NOTABLE

Cal Batlle

7 Suro de Cal Batlle Quercus suber L. Notable Cal Batlle

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Un cop passat el Parc de Bombers de Sant Celoni cal entrar a la urbanització de Cal Batlle on en el primer trencant trobem la senyalització que ens adreça a la casa. Cal deixar enrera el camí cap a Can Coll i cap a Sant Llorenç de Vilardell i continuant amunt trobarem la masia a la dreta.

Coordenades X,Y: 460383 4615768 Altitud: 196m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Arbre que creix dins el bosquetó del costat del jardí de la finca de Cal Batlle, a mà esquerra des de l'entrada. Envoltat d'alzines i roures joves aquesta magnífica surera presenta una gran vitalitat i un creixement molt armònic de la seva capçada sota la qual no hi creix cap tipus de vegetació. De les seves aglans hi ha constància d'alimentació del gaig (*Garrulus glandarius*) i del ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) mentre que a les seves branques és habitual sentir els cants de la mallerenga carbonera (*Parus major*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*).

A finals del s.XIX i principis del s.XX una gran part dels ingressos que tenien propietats com les de Cal Batlle procedien de l'explotació de l'alzina surera per extreure'n el suro. Aquests propietaris venien les llesques per a la creació de revestiments de parets, plantilles pels peus, conglomerats, però sobretot per a la fabricació de taps amb els quals es va generar una important activitat econòmica arreu dels Països Catalans. Amb els guanys que molts propietaris obtenien ampliaven les seves finques amb la compra de més terrenys. D'aquesta masia, però, hi ha la història que diu que les noves propietats que adquirien en aquella època procedien de la troballa d'una olla plena de monedes d'or amagada en un forat de la casa.

Els propietaris actuals de la casa ja no són fills d'aquells però estan tornant a recuperar aquella senyorialitat que tenia amb les diferents reformes que estan realitzant. També a l'alzina surera se li ha realitzat una tallada de les branques més malmeses i se li ha donat un nou valor destacat dins els jardins del recinte de la finca.

SINGULARITAT

EL suro de Cal Batlle és el suro més alt mesurat dins el municipi de Sant Celoni amb 19,5 m. També, junt amb el Suro Gros d'Olzinelles, esdevenent els suros més gruixuts del terme.

MIDES

Alçada: 19,5m perímetre: 3,5m diàmetre capçada: 19,5m

8

SURO DE LES BORRELLES
Alzina surera (*Quercus suber L.*)

SINGULAR
Les Borrelles

8 Suro de les Borrelles Quercus suber L. Singular Avda de Sant Ponç

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es troba situat a la banda dreta de la Ctra. de Gualba, un cop s'ha travessat el pont vell de la via del tren en direcció a Les Borrelles i venint des de l'Avinguda de Sant Ponç.

Coordenades X,Y: 458429 4616074 Altitud: 132m

ENTORN SOCIO-NATURAL

És un arbre amb història pròpia que actualment creix en una zona on s'estan construint nous edificis i cases que amplien la superfície urbana de Sant Celoni. La seva proximitat amb l'antiga carretera de Gualba, i l'entrada principal al nucli del poble, va fer ennegrir la seva escorça per l'acumulació de partícules procedents dels fums dels cotxes. Malgrat això és un arbre amb molt bon estat vital que creix envoltat per recobriment herbaci i pels diferents arbres situats al marge de la via del tren. Presenta una capçada ben configurada i en forma de paraigua sobre la qual s'han vist pardals (*Passer domesticus*), el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) i s'han sentit els cants de gafarrons (*Serinus serinus*) i cadeneres (*Carduelis carduelis*).

Aquesta alzina surera ha estat present a diferents canvis d'usos del sòl que han anat lligats a la història econòmica del municipi de Sant Celoni. Va neixer a un bosc proper de la qual va ser arrencada i transplantada al costat de la bàscula de la indústria anglesa dedicada al suro "Reliable Cork", de la qual va passar a ser el seu símbol. Aquesta empresa va tenir gran activitat a la primera meitat del s. XX quan Sant Celoni i la comarca estava volcada a la indústria forestal. En aquells moments utilitzava els camps d'aquesta zona d'entrada al poble, i a prop de l'estació del tren, per emmagatzemar les làmines de suro procedents, sobretot del Montnegre, les quals, després de ser bullides eren exportades cap a Amèrica i Escandinàvia per a la fabricació de taps de suro. Un cop l'empresa va plegar (decada dels 60) els camps van passar a conrear-se fins al 2000 quan van començar les obres per a la construcció. En aquell moment i gràcies a la intervenció del Dr. M.Boada (qui ha facilitat la informació històrica d'aquest arbre) l'alzina surera ha pogut salvar-se fins als nostres dies i esperem que per a futurs.

SINGULARITAT

És un arbre que rep el grau de Singular degut a que malgrat no tenir mides excepcionals en comparació a altres individus de la mateixa espècie del catàleg, si que presenta un valor sociocultural alt per la història associada.

MIDES

Alçada: 10,9m perímetre: 2,16m diàmetre capçada: 11m

9

ALZINA DE LA PEGA
Alzina (*Quercus ilex* L.)

MONUMENTAL
Font de la Pega

9 Alzina de la Pega Quercus ilex L. Monumental Font de la Pega

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

L'alzina de la Pega és un dels arbres més excepcionals que presenta el municipi de Sant Celoni. Es troba situada al punt kilomètric 3,7 de la Ctra. de Sant Celoni a Olzinelles (BV 5112), sobre el marge dret pujant per la carretera, lloc per on s'accedeix a la Font de la Pega.

Coordenades X,Y: 459255 4613405 Altitud: 215m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquesta centenaria alzina creix sobre el petit marge que va a la Font de la Pega i a la riera d'Olzinelles, que passa a una vintena de metres. S'alça sobre un sòl humit i fresc que li ha permès un desenvolupament en alçada i de gruixària excepcionals amb un estat vital òptim. Es troba envoltada en una banda per una vegetació hidrófila que limita amb la riera: plàtans i verns, i a l'altra costat de la carretera per una comunitat típicament mediterrània com és l'alzinar. La fauna que presenta associada és diversa i variada: des de gran quantitat d'invertebrats, sobretot aràcnids, que viuen sobre l'escorça recoberta de molsa i líquens, a aus com el cargolet (*Troglodytes troglodytes*) o el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) i mamífers que s'alimenten de les seves aglans al terra com fa el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) o al mateix arbre com l'esquirol (*Sciurus vulgaris*).

Aquesta alzina senyalava clarament un punt d'aturada en l'antic camí cap a Olzinelles on es podia beure un glop d'aigua i restablir forces sota l'ombra de l'alzina o els arbres de ribera. La mateixa casa de Can Valls tenia habitacions lliures a la "carrossera", avui en runes, per si a algun caminant o traginer se li feia fosc i havia de quedar-se a pernoctar.

SINGULARITAT

L'Alzina de la Pega és un arbre amb unes dimensions excepcionals no només al municipi de Sant Celoni si no també a la resta de Catalunya. Segons el rànquing presentat per la Generalitat al juny de 1997 l'alzina (*Quercus ilex subsp. ilex*) més alta del país és l'Alzina de Masjoan a Espinelves amb 29.5 metres, la capçada més gran la té l'Alzina de la Casa Nova de Vilafreser a Vilademuls, Pla de l'Estany, amb 27,7 m i l'alzina més gruixuda amb 6,45 m és l'Alzina de l'Aleixar, al Baix Camp. Així tan en alçada com en diàmetre de capçada l'Alzina de la Pega sobrepassa aquestes mides considerablement establint-se nous rècords de mides d'aquesta espècie a Catalunya.

Es considera, doncs, imprescindible que aquest exemplar passi a formar part de la llista d'Arbres Monumentals del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya per així poder rebre les mesures de gestió i de preservació més idònies per a la seva conservació futura.

MIDES

Alçada: 35,8m perímetre: 3,6m diàmetre capçada: 28,7m

10 ALZINA GROSSA DE CA L'OLLER
Alzina (*Quercus ilex* L.)

SINGULAR
Ca l'Oller

10 Alzina Grossa de Ca l'Oller Quercus ilex L. Singular Finca de Ca l'Oller

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Per arribar a Cal'Oller cal prendre la carretera comarcal C35 i a l'alçada de La Batllòria travessar el riu Tordera i l'autopista A7 pels accessos que estiguin habilitats en aquell moment (les torderades i l'abundant pluja els modifiquen o destrueixen). A l'arribar a l'entrada principal de la masia de Ca l'Oller cal deixar el cotxe i continuar a peu. Cal girar a l'esquerra, seguint el camí que passa per sota dels corrals de la casa, i a uns 100 m i a ma dreta està l'alzina.

Coordenades X,Y: 464754 4618848 Altitud: 103m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es situa en una petita clariana de sòl negre i humit al costat del camí i envoltada per un bosc mixt d'alzines, sureres i roure martinenc, amb un sotobosc esclarissat amb predominància de bruc boal, galzeran i d'esperguereres. De la fauna associada que es pot trobar hi ha el gaig (*Garrulus glandarius*), el picot verd (*Picus viridis*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i l'esquirol (*Sciurus vulgaris*) com demostren les restes alimentàries. Cal destacar que ha estat vist pels conreus d'aquesta masia el bitxac rogenç (*Saxicola rubetra*), ocell migrador procedent del centre i nord d'Europa que prefereix els espais oberts i agrícoles.

Antigament en aquests boscos, com a la majoria del Montnegre, la fusta d'alzina era aprofitada per obtenir carbó. Ben aprop d'aquesta alzina es situa una antiga plaça carbonera i era normal utilitzar un arbre gran per marcar, sobre la seva escorça, les càrregues de carbó. És bastant probable que per l'espai planer que ocupa aquesta alzina hagi estat utilitzada per aquesta funció.

És una alzina que ha estat respectada i gestionada pels propietaris durant diferents generacions ja que els arbres grans donaven categoria i presència a la propietat. Actualment aquest arbre és punt de trobada i d'esmorzars de caçadors d'ocell i conill, tal i com demostren les nombroses restes de cartutxs de caça i restes d'àpats al voltant de l'alzina.

SINGULARITAT

És una alzina amb unes notables dimensions a la qual se li ha volgut donar vitalitat amb la tallada d'algunes de les seves branques.

MIDES

Alçada: 20,8m perímetre: 2,66m diàmetre capçada: 20m

11 ALZINES DE COLL DE BASSES
Alzina (*Quercus ilex* L.)

NOTABLE
Coll de Basses

11 Alzines de Coll de Basses Quercus ilex L. Notable Coll de Basses

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre el camí de Sant Celoni a Sant Martí del Montnegre i a l'arribar al creuament del GR 92 en direcció a Sant Martí i el GR 5, direcció Sant Iscle, cal deixar el cotxe i seguir a peu pel GR 5 fins a Coll de Basses.

Coordenades X,Y: 464024 4612578 Altitud: 685m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Un grup de 6 alzines de mides notables creixen a l'esplanada de Coll de Basses envoltades per boscos de castanyers (*Castanea sativa*), roure de fulla gran (*Quercus petraea*) i roure africà (*Quercus canariensis*), comunitat relictual en el massís. De la fauna se n'ha pogut observar rastres de senglar (*Sus scrofa*) i de ratolí de bosc (*Apodemus sylvatica*) i l'avistament de la merla (*Turdus merula*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*).

Tot aquest conjunt d'espècies vegetals que hi conviuen a Coll de Basses han estat, fins fa pocs anys, explotades per obtenir diferents aprofitaments: de les alzines i roures el carbó, les perxes dels castanyers i dels roures més grans fustes per bigues de les cases o travesses de la via del tren. Tot aquest conjunt de feines les realitzaven els carboners, talladors, traginers...que s'hi passaven llargues temporades fent vida boscana. Prop de les alzines de Coll de Basses hi ha restes d'una plaça carbonera i en Pepitu de Can Pau Foguera comenta que quan anàven a tallar el bosc per aquelles rodalies descansaven sota l'ombra d'aquests arbres.

També el camí que travessa el Coll connecta el pla de la Tordera i el Montnegre amb el Maresme i ha estat, doncs, un lloc de pas durant segles. En l'actualitat aquest indret és sobretot transitat per excursionistes que segueixen el GR5. Les Alzines de Coll de Basses han estat i són parada habitual dels nombrosos senderistes que després de la pujada d'accés aprofiten aquestes magnífiques capçades per fer-hi un alt. Prova d'aquest continu pas de persones són les nombroses marques que presenten les escorces de les alzines i de l'erosió del sòl que es detecta enlairant-se les parts més superficials de les arrels.

SINGULARITAT

Després de l'Alzina de la Pega, rècord en alçada i diàmetre de capçada, tenim les Alzines de Coll de Basses com les segones més altes i més gruixudes al terme municipal de Sant Celoni, sense superar, però, les mides del rànquing del 1997 de la Generalitat. També cal destacar l'important valor sociocultural que presenten al ser una parada habitual i tradicional tan de la gent de bosc com dels excursionistes.

MIDES de la més grossa

Alçada: 26,5m perímetre: 3,0m diàmetre capçada: 19,6m

12 ALZINA GROSSA DE CAN PRESES
Alzina (Quercus ilex L.)

SINGULAR
AI GR 92

12 Alzina Grossa de Can Preses Quercus ilex L. Singular Al GR 92,
passat Can Preses

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Creix al punt kilomètric 1,2 del GR 92 en direcció Hortsavinyà des de Sant Martí del Montnegre. Es pot arribar en cotxe i la trobarem al marge esquerre de la pista i després del segon giravolt, després d'haver passat el camí d'entrada a la masia de Can Preses.

Coordenades X,Y: 464559 4612936 Altitud: 440m

ENTORN SOCIO-NATURAL

L'Alzina Grossa creix sobre un sòl húmich en un replà al costat del camí que correspon a l'espai anterior del creuament de les aigües del Sot Gran de Can Preses i del Sot dels Tilers. La proximitat a aquests torrents ha afavorit el seu creixement presentant unes dimensions notables i un bon estat vital. En aquest indret humit hi creix la'alzinar montanyenc barrejat amb peus de castanyers i grups petits i dispersos de boixgrèvol (*Ilex aquifolium*) arbre protegit a Catalunya des de 1984. De l'avifauna que ha estat avistada per aquesta zona i al voltant de l'alzina hi ha el gamarús (*Strix aluco*), el rasiinell (*Certhia brachydactyla*), la mallerenga carbonera (*Parus major*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*).

Aquesta alzina es situa al GR 92, camí força concorregut pels escassos ramaders locals i, sobretot, per excursionistes i motoristes. El GR92 és també camí de pas cap a Hortsavinyà encara que en els últims anys ha empitjorat i no es recomana fer-lo en cotxe. És llavors, un arbre fàcilment accessible i fa que sigui habitual trobar-se els cap de setmana i als estius grups familiars que aprofiten la roca plana i gran al costat de la que creix per fer pícnic i berenars sota l'ombra de la seva àmplia capçada.

L'any 1999 li van ser tallades les branques més gruixudes que donaven al camí i que interceptaven el pas de vehicles.

SINGULARITAT

És un arbre de grans dimensions que presenta una gran port gràcies a la distribució de les branques de la seva capçada podades pel propietari. Es situa en un indret fresc i amb una qualitat ecològica excepcional.

MIDES

Alçada: 21,4m perímetre: 2,85m diàmetre capçada: 22,6m

13 ALZINA DE CAN SANS
Alzina (*Quercus ilex* L.)

SINGULAR
Bosc de Can Sans

13 Alzina de Can Sans *Quercus ilex* L. Singular Bosc de Can Sans

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Per arribar-hi cal prendre la carretera BV-5114 de Sant Celoni a Campins. Just abans d'arribar a la casa rural de Can Sans, i a mà dreta, hi ha un camí que porta a aquest petit bosc on creix aquesta alzina situada al costat d'un roure també amb grans mides.

Coordenades X,Y: 456500 4616328 Altitud: 180m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en un bosquetó de la banda dreta de la carretera i a uns 5 m de distància d'aquesta. Es troba envoltada per alzines i roures martinencs de petita mida diametral i una plantació de pi insigne (*Pinus radiata*) en un antic camp de conreu. El sotobosc és net i presenta abundant regeneració d'alzines i roures petits. Sobre la seva capçada ha estat vist el picasoques blau (*Sitta europaea*), ocell forestal que manifesta predilecció pels boscos amb arbres de grandària considerable. S'ha sentit el cant del picot verd (*Picus viridis*) que busca els arbres grans i morts per nidificar i ha estat vist el vol de la tórtora comuna (*Streptopelia turtur*) que a l'igual que el picot prefereix els llindars de les masses boscoses amb paisatges agrícoles.

El paisatge sobre el que ha crescut aquesta alzina ha canviat enormement en els últims 50 anys. Tal i com mostren les fotografies d'aquella època Sant Celoni presentava un gran sector agrícola-ramader important al voltant de la Tordera i del nucli del poble. Situada a peu de la carretera cap a Campins i de camps encara conreats sembla ser que aquesta alzina servia de suport de rètols o d'eines per la gran quantitat de claus que presenten junt amb nombroses marques. La progressiva industrialització del poble va anar lligat amb l'abandonament dels camps que van ser substituïts per plantacions forestals de coníferes de creixement ràpid quan no van ser ocupats per edificacions urbanes.

Així la funcionalitat i la gestió que va rebre aquest arbre va ser abandonada i es possible que anés en paral·lel amb el decliu de la seva vitalitat. Hi ha arbres de grans dimensions que després d'anys d'haver conviscut amb l'home resten amagats i oblidats. Poc a poc es van deteriorant i si no reben l'atenció adequada acabant morint. Cal que aquests arbres que ens han vist néixer sortin a la llum i que siguin reconeguts un altre cop i així poder-los preservar per a generacions futures.

SINGULARITAT

Presenta unes dimensions notables en quant a volta de canó i la seva proximitat al poble i la carretera la fa singular des del punt de vista paisatgístic.

MIDES

Alçada: 12,2m perímetre: 2,15m diàmetre capçada: 12,7m

14

PI INSIGNE DE CAN VALLS
Pi insigne (*Pinus radiata* D.Don.)

MONUMENTAL
Pont de Can Valls

14 Pi insigne de Can Valls Pinus radiata D. Don Monumental Pont de Can Valls

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre la Ctra de St Celoni a Olzinelles (BV 5112) fins al punt kilomètric 3,75. Un cop passada la Font de la Pega, el trencant que va cap a Can Valls i el pont de la riera d'Olzinelles cal girar immediatament a ma dreta i al marge del riu s'enfila aquest magnífic arbre.

Coordenades X,Y: 459306 4613354 Altitud: 215m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Les grans proporcions que adquireix aquest arbre es troben afavorides per la proximitat que presenta a la riera d'Olzinelles, a escassos metres. L'elevada humitat edàfica l'ha fet créixer excepcionalment en alçada esdevenint el pi insigne més alt conegut al municipi i a Catalunya. Les característiques del lloc són les apropiades per a la instal·lació d'una comunitat de ribera, que és la que acompanya a aquest pi, composta principalment per verns i plàtans. Com en la majoria d'ambients mediterranis a mesura que ens distanciem de l'aigua va agafant preponderància la vegetació escleròfila com l'alzinar.

Al terra, sota l'arbre, es detecten nombrosos excrements d'aus de mida mitjana-gran que podrien ser perfectament de tudó (*Columba palumbus*) o gaig (*Garrulus glandarius*) aus sedentàries en boscos estructurats d'alzines i roure.

El pi insigne és una conífera exòtica que procedeix de la regió de Califòrnia (Baja i Central) que va començar a estendre's a la dècada dels anys 50 com a conseqüència de la substitució de vinyes i conreus per plantacions de coníferes (Boada, 2002). És una espècie que presenta un creixement molt ràpid i la fusta, lleugera i tova, és ideal per a la producció de pasta de paper. El pi insigne de Can Valls creix, però, solitari i per les mides que presenta podria haver estat plantat en aquella dècada (aquesta espècie exòtica no s'ha vist que regeneri naturalment). Malgrat trobar-se prop de la carretera aquest individu passa bastant desapercebut ja que creix envoltat d'arbres relativament alts i amb un sotobosc força dens. Això també fa que no sigui un arbre ni gaire accessible ni conegut.

SINGULARITAT

Segons el rànquing presentat per la Generalitat de Catalunya al juny de 1997 realitzat a partir de dades preses per M. Boada (1994), el pi insigne de Can Valls és el pi d'aquesta espècie més alt i més gruixut mesurat fins al moment arreu de Catalunya. Esdevé llavors un arbre el qual caldria incloure dins llista d'Arbres Monumentals del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya per així poder rebre les mesures de gestió i de preservació més idònies per a la seva conservació futura.

MIDES

Alçada: 32 perímetre: 3,43m diàmetre capçada: 18,5m

15 **PI GROS D'OLZINELLES**
Pi pinyoner (*Pinus pinea* L.)

MONUMENTAL
Ctra. D'Olzinelles

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

El Pi Gros d'Olzinelles és un dels arbres més coneguts al municipi degut a les seves espectaculars dimensions. Creix al marge esquerra de la carretera en direcció a Olzinelles (BV 5112), al punt kilomètric 4,4 i un cop passada, a mà dreta, l'esglèsia de Sant Esteve d'Olzinelles.

Coordenades X,Y: 459765 4612893 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Els pins pinyoners presenten unes arrels molt ben desenvolupades que junt el fet de que aquest pi creix situat a escassos metres de la Riera d'Olzinelles li ha permès adquirir proporcions molt destacables arribant a mides rècord a Catalunya en alçada. En aquest ambient frescal es troba envoltat per una abundant vegetació de ribera on destaquen els verns, algun castanyer i gran quantitat de peus d'avellaner, molt abundants en aquest indret. Creix amb molt bon estat de conservació i lleugerament inclinat però sense que hagi risc de caiguda. Al voltant de les branques d'aquest gegant es troba una interessant fauna associada d'alt valor ecològic: ha estat vist l'astor (*Accipiter gentilis*) rapinyaire forestal i el picot garser gros (*Dendrocopos major*) ocell que es troba en procés d'expansió pel Montnegre. I a la seva capçada ha estat confirmat un fet excepcional (M.Boada, *com. pers.*): la nidificació simultània de la tórtora (*Streptopelia turtur*), el tudó (*Columba palumbus*), el raspinell (*Certhia brachydactyla*), el pica soques blau (*Sitta europaea*) i el picot verd (*Picus viridis*).

Pere Montserrat en la seva tesi doctoral "Flora de la Cordillera Litoral Catalana", realitzada al 1947 i publicat al 1955, ja anomena la celebritat de la corpulència d'aquest pi a la comarca i mostra una fotografia de la dècada dels 40 on es compara la seva mida amb la d'una dona que caminava amb un farcell. A partir d'un pi caigut una mica més amunt (perímetre de 2,2m i nombre d'anells de creixement de 100 anys) i que creixia amb condicions pràcticament idèntiques al Pi Gros es va calcular l'edat aproximada d'aquest gran exemplar que és d'uns 170 anys. Aquesta espècie, i a diferencia d'altres pins que presenten la majoria una vida més curta, pot arribar a viure fins a 400 anys.

SINGULARITAT

A Catalunya el pi pinyoner més gruixut mesurat és el Pi del Burch a Esparreguera, Baix Llobregat, amb 4,75 m de perímetre. El de capçada més gran és el pi del Boter a Riudoms, Baix Camp, amb 28,5 m. I el més alt el Pi de Can Ferrer del Coll a Piera, l'Anoia, amb 32,0 m. El Pi Gros de Can Valls sobrepassa aquesta mesura i es converteix amb el pi pinyoner més alt mesurat fins ara i podria passar a formar part del Llistat d'Arbres Monumentals de Catalunya.

MIDES

Alçada: 36,3m perímetre: 3,75m diàmetre capçada: 20m

16 PI DE LES 3 BRANQUES
Pi pinyoner (*Pinus pinea* L.)

NOTABLE
Camí de la Font de Lourdes

16 El pi de les 3 branques Pinus pinea L. Notable Finca de Ca l'Agustí

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa al camí forestal que porta a la Font de Lourdes i que surt de la Ctra. d'Olzinelles (BV 5112), 500 m abans d'arribar a Ca l'Agustí, on finalitza el tram asfaltat. El pi creix a 15 m de la carretera a mà esquerra dins el camí forestal.

Coordenades X,Y: 460371 4612620 Altitud: 260m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es troba instal·lat sobre un terreny pla al costat del sot que recull les aigües de les vessants properes i de la font (sec pràcticament tot l'any). Allà hi creix un gestionat bosc mixt d'alzines (més del 70%) i suros amb abundants avellaners i peus dispersos de castanyers molts d'ells afectats pel xancre (*Endothia parasitica*). El sotobosc és escàs degut a que ha estat desbrossat recentment. Hi ha mostres evidents de rossegament de pinyes per part dels esquiroles (*Sciurus vulgaris*) i dels ratolins (*Apodemus sylvaticus*) i és habitual veure volar el tudó (*Columba palumbus*) i el picot verd (*Picus viridis*). Sobre l'escorça es detecta una abundant activitat d'escarabats i barrinadors.

Els tres troncs es troben fusionats a la base però mentre que dos d'ells presenten un òptim desenvolupament el tercer sembla pràcticament ofegat pels dos anteriors: creix debilitat, torçat i buscant l'escassa llum que deixen passar les àmplies capçades dels germans.

És un arbre que senyala l'inici del camí d'entrada a la Font. Allà hi ha també un antic safareig que es va construir l'any 1903 a demanda de la gent del barri de Pocafarina com a conseqüència de la forta sequera que hi va haver aquell estiu. L'actual propietari de Ca l'Agustí, que ha recuperat l'antic esplendor de la finca, ha restaurat la font i el safareig casualment cent anys després de la seva construcció i pel net de l'home que primer la va fer. La qualitat d'aquesta aigua és ben coneguda per nombrosos celonins.

SINGULARITAT

La singularitat principal d'aquest arbre són els tres troncs, fusionats a la base, i que proporcionen unes mesures diametralment úniques al municipi després del roure de Sta. Maria del Montnegre. No supera, però els 4,75 m de perímetre del Pi del Burch a Esparreguera. També és el pi de Sant Celoni amb el diàmetre de capçada més gran. Un altre pi de 3 branques va ser el conegut Pi de les Tres Branques del Berguedà gran símbol del nacionalisme català i que ja és mort.

MIDES

Alçada: 19m perímetre: 4,5m diàmetre capçada: 21,1m

17

PINS DE CAN XIFRÉ

Pi pinyoner (*Pinus pinea* L.)

SINGULAR

Camí de Sant Celoni a Sant Martí del

17 Pins de Can Xifré Pinus pinea L. Singular Camí de Sant Celoni a Sant Martí del Montnegre

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

La pista s'agafa des del Parc de Bombers de Sant Celoni i cal arribar a la masia de Can Xifré. Els pins es situen al primer revolt després de la casa, a 4,7 Km dels Bombers.

Coordenades X,Y: 461723 4614810 Altitud: 280m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Són dos pins que creixen als dos costats de la pista i en un dels sots que recullen les aigües de la Carena de Can Penjarella (sense aigua la major part de l'any) i que aboquen a la Riera del Montnegre. Allà hi predomina el bosc mixt d'alzinar amb sureres amb un gran recobriment de sotobosc de bruc boal i arboços recobert per denses heures i arítjols que dificulten l'accés als arbres. Des d'allà es va observar l'aligot (*Buteo buteo*), el gaig (*Garrulus glandarius*) i les restes de pinyes menjades per l'esquirol (*Sciurus vulgaris*) i el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

El pi pinyoner és un arbre que necessita llum abundant per créixer i és per això que aprofiten espais oberts, camps abandonats, clarianes de bosc o marges de camins per establir-s'hi. També són afins a sòls frescos i profunds, preferentment sorrencs i silicis, com els que es troben a la major part del Montnegre. Si a més a més troben la humitat com la que pot proporcionar la proximitat a un sot o torrent, acostumen a adquirir dimensions notables en gruix i alçada com les que es donen en aquests dos pins de Can Xifré.

Aquests vigorosos pins presenten nombroses branques mortes penjants. Això és freqüent en tots els grans arbres i és necessari una atenció especial sobretot quan es troben propers a camins, carreteres o carrers freqüentats per cotxes i persones.

SINGULARITAT

Són arbres que destaquen per les seves notables dimensions (aquí es detalla només el del més gran) i per la seva facilitat d'accés malgrat trobar-se envoltats per una gran abundància de lianes.

MIDES del més gran

Alçada: 19,2m perímetre: 2,45m diàmetre capçada: 12,5m

18

PI DE L'ESTEVE

Pi pinyoner (*Pinus pinea* L.)

SINGULAR

Al Tall d'en Bosc a Ca l'Oller

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar al Mas Oller i des d'allà prendre el camí paral·lel a l'autopista en direcció Hostalric. Cal trencar al primer camí a ma dreta i després de passar uns camps plantats i uns erms comença una zona boscosa on a primera fila sobresurt aquest pi, a ma dreta en el camí.

Coordenades X,Y: 465059 4619170 Altitud: 80m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix sobre un sòl humit amb vegetació escleròfila barrejada amb caducifolia, d'ambients més humits. Així trobem alzines sureres, alzines, roure martinenc, blades i freixes joves en l'estrat arbore i un sotobosc abundant en galzeran, bruc boal i lligabosc. De la fauna que s'ha observat durant la visita d'aquest pi han estat avistats el tudó (*Columba palumbus*), el gaig (*Garrulus glandarius*) i restes de pinyes rossegades per l'esquirol (*Sciurus vulgaris*) i el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

Aquest magnífic pi pinyoner té una particular història associada de la qual prové el seu nom. L'Esteve Salvanyà i el seu germà Ton, eren fills dels majordoms que servien a Ca l'Oller. Quan eren joves van veure que s'havien instal·lats dos pins al Tall d'en Bosc, bosquetó que es situava al costat dels camps, avui desapareguts, anomenats la Feixa Llarga i la Curta. Cadascun dels germans va adoptar un pi que cuidaven i es feien la guitza per veure quin creixia més. El de l'Esteve a l'estar situat més aprop de la bassa que recollia les aigües de la muntanya va créixer molt més i ara sobresurt amb diferència de la resta de la vegetació que s'hi estableix. Es comabilitza que l'edat d'aquests arbres és del voltant dels 90 anys (informació facilitada per J.Salvanyà). El pi del Ton es situa a ma esquerra de camí i una mica endinsat dins el bosc en direcció a l'autopista.

Avui en dia aquest entorn rural ha estat modificat significativament pels moviments de terres que van tenir lloc durant la construcció de l'autopista A7: els camps, la Feixa Llarga i la Curta, i la bassa que els regava i que servia per abeurar els cavalls, han desaparegut i en el seu lloc hi creix un erm herbaci. En aquesta mateixa finca i hi creixia el pi de l'hort o pi Xic de Ca l'Oller conegut perquè després del pi gros de Can Valls era el pi més gran del Montnegre. Va caure amb una de les ventades que van tenir lloc a la tardor-hivern del 2003.

SINGULARITAT

La singularitat d'aquest pi es manifesta en les seves notables dimensions i bona vitalitat i en la particular història associada.

MIDES

Alçada: 24m perímetre: 2,78m diàmetre capçada: 17,5m

19 EL FREIXE DE PRAT PERELLÓ
Freixe de fulla gran (*Fraxinus excelsior* L.)

NOTABLE

Prat

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

A la carretera BV- 5112 cap a Olzinelles cal prendre el desviament al Km 5 en direcció Vallgorguina i posar a 0 el compta quilòmetres. Seguint aquesta pista arribarem al GR92 que pot anar en direcció cap a Vallgorguina o cap a Sant Martí del Montnegre. Cal prendre la segona direcció i quant s'arribi al punt quilomètric 4,9 al comptador es troba un trencant a ma dreta que s'enfila en direcció la Font de Llorà i Prat Perelló. Allà cal deixar el cotxe i caminar durant 30 min de pujada sense prendre una primera pista a ma esquerra i seguint dues a ma dreta. Finalment arribarem a una esplanada aclarida, on creix majestuós aquest freixe.

Coordenades X,Y: 463305 4612235 Altitud: 724m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en l'anomenat Prat Perelló, zona plana i herbàcia que havia estat antigament conreuada. Allà creix el relictual roure africà junt amb alzines i castanyers i un sotobosc ple de densos esbarzers que el fa impenetrable. Al terra es veuen gran quantitat de fruits alats del freixe però cap tipus de regeneració. També s'observen les petjades del senglar (*Sus scrofa*) i s'ha vist volar el tudó (*Columba palumbus*), el pinsà (*Fringilla coelebs*) i s'ha sentit el cant de la mallerenga cuallarga (*Aegithalus caudatus*). En aquesta zona pot trobar-se un dels ocells que presenten en el massís una de les seves localitats de distribució més meridional d'Europa, és el pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*). Aquest petit ocell s'alimenta de borrons de freixe, àlbers i salzes i presenta al Montnegre una de les zones amb més poblament hivernal.

El freixe de fulla gran és un arbre raríssim al Montnegre, encara que sembla que existeixen híbrids dels dos freixes dispersos per la muntanya. Pere Montserrat en el mostreig de flora que va realitzar a finals dels 40 ja el va detectar i va averiguar que havia estat plantat al Prat Perelló per uns llenyataires procedent del Montseny. En aquells moments ja parla que te uns 30 anys o sigui que en l'actualitat ronda els 90 anys d'edat. El motiu de la plantació d'aquesta espècie sembla ser que va ser experimental: el propietari volia comprovar si s'aclimatava a aquesta zona ja que en aquells moments la fusta del freixe era molt apreciada al mercat. Diferents locals de la zona també van intentar-ho agafant les llavors d'aquest i fent-les germinar però no van aconseguir que arrelés mai (com. pers. J.Travesa). El mateix Montserrat constata que no ha aconseguir dispersar-se pels sots obacs on acostuma a trobar-se el freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) que si és habitual al Montnegre.

SINGULARITAT

És l'únic freixe de fulla gran que creix amb èxit al territori del Montnegre i amb unes dimensions que el fan tenir un nivell de singularitat notable dins el terme municipal de Sant Celoni.

MIDES

Alçada: 28,1m perímetre: 2,44m diàmetre capçada: 18,5m

20 FAGEDA DE COLL DE BASSES
Faig (*Fagus sylvatica* L.)

MONUMENTAL
Coll de Basses

20 Fageda de Coll de Basses Fagus sylvatica L. Monumental Coll de Basses

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Per arribar-hi cal prendre caminant el GR5 des de Sant Martí del Montnegre en direcció Sant Iscle. S'ha de passar Coll de Basses i deixar el GR5 per agafar el primer trencant a mà esquerra que ens portarà a la fageda situada a la banda esquerra d'aquest camí i a 5 min. caminant des de Coll de Basses.

Coordenades X,Y: 464095 4612409 Altitud: 710m

ENTORN SOCIO-NATURAL

La fageda creix a l'obaga d'aquest Coll formant una petita taca amb uns 30 individus amb diàmetre superior a 10 cm. El sotobosc és escàs i en els indrets més humits es poden trobar espècies pròpies de les fagedes com el buixol (*Anemone nemorosa*) o la canuguera comuna (*Cardamine heptaphylla*). Presenta escassa regeneració per plàntules de faig però en canvi es detecten molts plançons de roure africà i boixgrèvols joves. Les espècies d'avifauna que es poden potencialment trobar en aquest indret també van associades a ambients forestals caducifolis com el pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*), el picot garser gros (*Dendrocopos major*) o el durbec (*Coccothraustes coccothraustes*).

Aquesta fageda va ser explotada intensament tal i com demostren les notes realitzades per Pere Montserrat l'any 1949: va comtabilitzar només l'existència de dos arbres vells vius que creixien junt amb una dotzena de soques tallades. L'abandonament de la seva explotació forestal ha suposat la seva expansió i en els darrers anys aquesta espècie hauria aconseguit formar un estrat arbori continu. D'aquest conjunt de peus aquí es donen les mides i la fotografia del més gran existent.

És una fageda molt visitada en les últimes dècades per la seva singularitat distribucional i per la proximitat al GR5. Això ha suposat nombroses i profundes marques antròpiques sobre l'escorça dels arbres (la més antiga data de 1947). Actualment la gestió d'aquest bosquetó es realitza des de la Diputació de Barcelona la qual realitza el seu seguiment ecològic.

SINGULARITAT

Aquesta fageda es considera un dels límits meridionals, dins la Península Ibèrica, de la distribució d'aquesta espècie centreeuropea. Seria un testimoni encara viu de les extenses fagedes que s'extenien durant la glaciació quaternària. És doncs, una arbreda única i excepcional a nivell del municipi de Sant Celoni però alhora del conjunt de Catalunya: les altres poblacions es situarien al Montseny i als Ports de Besseit.

MIDES

Alçada: 22,5m perímetre: 2,34m diàmetre capçada: 19,5m

21 FAIG DEL PONT DE L'ARANYAL
Faig (*Fagus sylvatica* L.)

SINGULAR
Pont de l'Aranyal

21 Faig del Pont de l'Aranyal *Fagus sylvatica* L. Singular Pont de l'Aranyal

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat normalment amb barrera, que voreja la propietat i que porta primer a la dreta a la bassa de l'Aranyal i en el segon trencant a mà dreta al Pont de l'Aranyal, també conegut com Pont de la Remor . El faig es situa sota a la banda esquerra i sota el pont.

Coordenades X,Y: 459653 4613501 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix a peu del rierol, en un lloc bastant inaccessible ja que cal baixar al Sot i sortejar l'abundant vegetació que hi creix. Malgrat això i gràcies a la seva gran alçada i vigorositat, les seves branques arriben la part esquerra del pont des d'on se'l pot observar perfectament. La vegetació que l'envolta és típica de ribera: verns que després d'haver estat tallats rebroten amb alçades de 5-6 m i una petita avellanosa que cobreix la franja més planera. L'avifauna present també va lligada a l'entorn de rius i rieres com la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*), la mallerenga cuallarga (*Aegithalus caudatus*) i l'oriol (*Oriolus oriolus*). Tot aquest entorn es troba molt cuidat pels propietaris.

És un exemplar del qual es desconeix la història: quan i per qui va ser plantat i la seva procedència. També hi creix un altre de grans dimensions (perímetre de 1,88 m) a la mateixa Font de l'Aranyal. No gaire lluny d'aquests dos hi ha altres exemplars aïllats d'espècies foranies al Montnegre: cedres, magnòlies... i això fa suposar que segurament a principis o mitjans del s.XX els propietaris van intentar fer algun tipus d'Arboretum (plantacions d'arbres d'espècies alòctones per veure el seu grau d'aclimatació a diferents tipus de sòl, humitat...) com els que es van realitzar a diferents finques del Montseny o del mateix Montnegre (com.pers. J.Draper).

SINGULARITAT

El faig és un arbre típic de clima centroeuropeu amb una altitud de distribució entre els 1000 i 1700 m. Aquest exemplar el trobem creixent només a 240 m d'altitud i amb un estat òptim de vitalitat. En aquest indret ha trobat les condicions necessàries per sobreviure: un sòl humit, fresc i ric on no hi arriba la sequera estival. No presenta, però, regeneració natural al seu voltant.

MIDES

Alçada: 18m perímetre: 1,98m diàmetre capçada: 23m

22

PLÀTANS DEL PONT DE L'ARANYAL
Plàtan (*Platanus hispanica* Miller ex Münchh.)

NOTABLE

Pont de l'Aranyal

22 Plàtans de l'Aranyal *Platanus hispanica* Miller ex Münchh Notable
Pont de l'Aranyal

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat normalment amb barrera, que voreja la propietat i que porta primer a la bassa de l'Aranyal i en el segon trencant a mà dreta als Plàtans del Pont de l'Aranyal, també conegut com el Pont de la Remor.

Coordenades X,Y: 459634 4613498 Altitud: 228m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Són un conjunt de 10 plàtans que creixen alineats a la banda esquerra del pont. Arreen a nivell d'aigua on es troben envoltats per la taca d'avellanosa que hi creix, l'exemplar del faig i els rebrots dels verns que van ser tallats fa pocs anys. A la seva capçada han estat vistos el picot verd (*Picus viridis*) i l'oriol (*Oriolus oriolus*) mentre que a nivell de terra i arran de l'aigua la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*).

El plàtan és un arbre que és cultivat i que la majoria dels autors consideren que és un híbrid entre una espècie nordamericana (*P.occidentalis*) i una procedent de la Península Balcànica (*P.orientalis*). S'acostuma a plantar preferentment en els passeigs o camins com a arbre d'ombra finalitat amb la qual també vans ser plantats els plàtans de l'Aranyal. El camí on es situen porta a la Font de l'Aranyal i s'entrecreu amb el que procedeix de Coll Butí o Can Draper. És lloc d'aturada no només pels propietaris si no pels excursionistes o caminants procedents d'aquestes zones.

SINGULARITAT

Aquests conjunt d'arbres, del qual es donen les mides del més gruixut, presenten una de les capçades més grans del municipi (després de l'Alzina de la Pega) arribant pràcticament a les mides rècord mesurades a Catalunya, amb 27,6 m de diàmetre, al Plàtan de Can Gibert a Monistrol de Montserrat, el Bages. A més el conjunt destaca per motius estètics i paisatgístics: la bellesa del port d'aquests arbres s'ajunta amb la d'aquest entorn únic.

MIDES

Alçada: 35,1m perímetre: 2,82m diàmetre capçada: 27,5m

23 PLÀTANS DE LA BASSA DE L'ARANYAL
Plàtan (*Platanus hispanica* Miller ex Münchh.)

NOTABLE
Bassa de l'Aranyal

23 Plàtans de la bassa de l'Aranyal Platanus hispanica Miller ex Münchh
Notable Bassa de l'Aranyal

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat normalment amb barrera, que voreja la propietat i que porta, al primer trencant a mà dreta, a la bassa de l'Aranyal.

Coordenades X,Y: 459523 4613387 Altitud: 223m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es tracta d'un conjunt de 26 plàtans magnífics plantats a banda i banda del camí que porta de la casa cap a la bassa. Allà hi creix una vegetació diversa on es barregen espècies autòctones amb algunes plantades pels propietaris. Així trobem alzines, roures, cedres i un destacat exemplar de boixgrèvol. A la dreta, el camí limita amb camps plantats de ferratge per les ovelles que venen, fent una petita transhumància, des d'Arenys de Munt. Les aus observades són la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*), la mallerenga cuallarga (*Aegithalus caudatus*) i l'oriol (*Oriolus oriolus*) que fa servir per nidificar les plantacions de ribera incloses les pollancredes o platanedes. Cal destacar, alguns anys, la presència a la bassa de la serp d'aigua (*Natrix maura*).

Aquesta bassa era antigament un safareig que estava situat prop de l'anomenada "carrossera", avui desapareguda, lloc on emmagatzemaven i arreglaven els carros de la propietat. A la bassa es recullen les aigües canalitzades de la Font de l'Aranyal que en l'actualitat ho fan en tub però que fins fa poc temps feien servir un petit aqueducte de pedra que junt amb la glorieta, donen un encant particular a aquest indret. Les aigües serveixen per regar els camps colindants, o Quintà de Can Valls, als quals s'accedeix des del camí i on s'instala un magnífic exemplar de roure martinenc.

SINGULARITAT

Són arbres que degut a la gran humitat de l'entorn i a les favorables condicions climàtiques i topogràfiques de l'indret han crescut espectacularment éssent gestionats i respectats pels propietaris. Aquests plàtans són un dels conjunts d'arbres més alts que es poden trobar al municipi de Sant Celoni. No superen, però, el rècord que presenten els plàtans del Parc de la Devesa, a Girona, els quals sobrepassen els 56 m d'alçada. Són també els plàtans més gruixuts que creixen al municipi (aquí només es donen les mides del més gran de tots).

MIDES

Alçada: 36m perímetre: 3,07m diàmetre capçada: 22,5m

24

PLÀTANS DE LA PEGA

Plàtan (*Platanus hispanica* Miller ex Münchh.)

SINGULAR

Font de la Pega

24 Plàtans de la Pega Platanus hispanica Miller ex Münchh Singular
Font de la Pega

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situen al punt kilomètric 3,7 de la Ctra. de Sant Celoni a Olzinelles (BV 5112). Un cop s'arriba a l'alzina de la Pega, al marge dret del vial, cal deixar el cotxe i accedir a la Font i als plàtans.

Coordenades X,Y: 459245 4613380 Altitud: 215m

ENTORN SOCIO-NATURAL

En total són uns 14 plàtans que creixen al replà de la Font i al costat de dues basses d'aigua actualment en desús. Per dalt limiten amb el marge de la Ctra. i amb l'espectacular alzina de la Pega mentre que per baix ho fan amb la riera d'Olzinelles i el bosc de ribera que allà s'estableix: una esclarissada verneda amb predominància de la falguera polístic. Entorn aquests arbres canta el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) ocell amb volença de rius i rieres, i a peus de les basses la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*). Els arbres es presenten tots ells sans i vigorosos amb una escorça que es desprén a grans plaques i sota les quals sorpren l'abundància de poblacions d'insectes.

La Font de la Pega recollia les aigües superficials de muntanya amunt mitjançant una canalització que donava lloc a la Font i que alhora omplia les dues basses allà situades. Amb aquestes aigües es regava el Camp Gran, situat al costat i que anava paral·lel a la riera, i el qual actualment està plantat per pollancre.

Anys enrera era un lloc molt freqüentat, sobretot quan la Font funcionava. La carretera d'Olzinelles va ser asfaltada al 1930, després que Olzinelles deixés de ser municipi independent i s'anexionés al de Sant Celoni. L'enquitrament va ser fins a Ca l'Agustí respectant al màxim el mateix recorregut de l'antic camí carreter. La Font devia ser llavors un bon lloc d'aturada per descansar en el camí. Això ha durat fins fa pocs anys quan molta gent de Sant Celoni anava a berenar les tardes d'estiu sota l'ombra i la fresca d'aquest indret. Fa uns vuit anys que la Font està completament en desús al deixar de rajar per deteriorament de la canal, i el nombre de visitants és realment escàs.

SINGULARITAT

Els plàtans de la Pega són arbres grans, sans i vigorosos que es troben en un entorn d'una gran bellesa paisatgística i ecològica que cal preservar. Alhora, creixen al costat d'una de les fonts més conegudes i visitades del municipi.

MIDES

Alçada: 32m perímetre: 2,68m diàmetre capçada: 19m

25

PLÀTANS DE LA BATLLÒRIA

Plàtan (*Platanus hispanica* Miller ex Münchh.)

SINGULAR

Ctra. Vella de La Batllòria

25 Plàtans de La Batllòria Platanus hispanica Miller ex Münchh Singular
Ctra. Vella de La Batllòria

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Creixen a l'entrada del nucli urbà de La Batllòria. Per arribar-hi cal sortir de la carretera comarcal C-35 a la primera entrada a mà dreta i després de la placa senyalitzadora de La Batllòria.

Coordenades X,Y: 462120 4618703 Altitud: 95m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Són un total de 52 plàtans plantats a banda i banda de la Ctra. Vella de La Batllòria. A ma esquerra limiten amb el marge de la carretera comarcal de component herbaci i arbustiu. A la dreta limiten amb tota una franja d'horts (terrenys propietat de l'empresa INACSA) on es planten diferents tipus de conreus i arbres fruiters. Als arbres hi ha ocells d'ambients oberts i agrícoles. Així s'han observat pardals (*Passer domesticus*), mallerenga carbonera (*Parus major*) i el cant de gafarrons (*Serinus serinus*) i de cadernerres (*Carduelis carduelis*).

Són arbres que creixen amb una forta pressió antròpica per l'excés de poda que es realitza sobre ells: molts experts consideren que una poda és abusiva quan es tallen branques de més de 8cm de diàmetre. També es detecten en algun d'ells ferides accidentals a l'escorça per algun cop de cotxe o similar.

L'actual carretera comarcal es va construir en la dècada del 1960 vorejant el nucli urbà de La Batllòria per on va passar fins aquells moments. Els arbres es van plantar a la carretera Vella, a l'entrada del poble i es creu que a principis del s.XX (veïns amb més de 70 anys els han vist sempre). Aquests mateixos veïns comenten que antigament l'asfaltat era només de quitrà (ara també s'hi barrejen altres materials) el qual es deformava i trencava molt fàcilment quan hi havia sobreescalfament i amb el pas de molts camions. Per ajudar a evitar això s'acostumava a plantar arbres que donessin ombra. També era molt habitual plantar-los a les entrades principals dels nuclis urbans: hi havia al C/ Dr. Trueta a Sant Celoni i després del pont de la via, n'hi ha encara també a Vallgorguina, Sant Esteve i Sta. Maria de Palautordera, a Gualba i molts d'altres pobles de la comarca. Aquests arbres, a l'igual que els plàtans de La Batllòria, donen una verda benvinguda als visitants i són indicatius d'un tipus de gestió del poble.

SINGULARITAT

Són arbres amb mides notables que cal intentar preservar ja que proporcionen al nucli urbà un segell distintiu de benvinguda i de qualitat de l'entorn. Alhora a les calors dels estius proporcionen un lloc d'ombra únic i molt freqüentat pels vilatans i sobretot per la gent gran.

MIDES del més gran

Alçada: 13,4m perímetre: 2,86m diàmetre capçada: 6m

26

ROURE DE CAN DRAPER

Roure de fulla gran (*Quercus petraea* Liebl.)

MONUMENTAL.

Can Draper

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Un cop passat el Pont de la Reina que travessa la Tordera en direcció a Olzinelles, cal prendre la pista de terra que tomba a mà esquerra, després de l'antiga Chamburcy o Sila, i que va paralela al riu fins arribar al primer passant per sota l'autopista i que s'enfila a mà esquerra per arribar a Can Draper.

Coordenades X,Y: 458264

4614990

Altitud: 143m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest roure creix en una clariana a l'entrada principal de la masia de Can Draper. És un individu poc clar en quan a la identificació de la seva espècie, fet normal en els roures ja que presenten una gran capacitat d'hibridar-se entre sí. Manifesta característiques del roure de fulla gran però algunes de les seves fulles, al ser polimorfes, fan pensar en el roure martinenc. Aquest magnífic arbre té una gran rabassa de la qual surten diferents peus independents i petits en comparació amb el gran peu central resultat de l'envolcallament de dos individus. Tan la rabassa com algunes de les branques principals es troben corcades per les espècies d'insectes protegides per la legislació catalana: l'espectacular escanyapolls (*Lucanus cervus*) i un dels escarabats més grans a Europa, el barranyiquer *Cerambyx cerdo*. També es va detectar la presència d'un dels depredadors més agressius contra aquests insectes com és l'escarabat negre, *Carabus* sp.. Tots ells són espècies en perill que presenten un alt valor ecològic.

Apart d'aquesta valuosa fauna invertebrada, existeix a la zona altra fauna igualment valuosa de mamífers com són: el toixó (*Meles meles*), el conill (*Oryctolagus cuniculus*) i el ratolí de bosc (*Apodemus sylvatica*). Entre les aus cal destacar l'avistament sobre l'arbre de l'aligot o miloca (*Buteo buteo*).

El roure de Can Draper és un bell exemple d'amorriador encara en ús, on s'assaja el ramat d'ovelles de Can Pla del Montseny el qual fa servir la gran pedra salera que hi ha sota l'arbre. Aquesta mateixa pedra la fan servir habitualment per descansar camperols, caminants i pastors. Avui encara és recordat l'avi Draper qui ja molt vell, seia llargues estones sota l'arbre esperant que passés algú per a preguntar-li l'hora. Del lloc on està situat s'accedeix als horts adjacents i que es troben conreus de verdures, a un petit bosquetó d'alzines esclarissat i net i als diferents camins que van cap a Olzinelles. Fotografies de principis del s.XX ja el mostren com un arbre gran.

SINGULARITAT

Després del roure de Sta. Maria del Montnegre, l'únic arbre declarat monumental al municipi, el roure més gruixut amb 3,77 m de volta de canó és aquest. També es troba situat en un entorn agroforestal de gran bellesa paisatgística i molt propera al nucli urbà de Sant Celoni. Aquests fets junt amb el seu elevat valor sociocultural li confereixen el grau de Monumental.

MIDES

Alçada: 18,2m

perímetre: 3,77m a 1m

diàmetre capçada: 22m

27

ROURE DEL QUINTÀ

Roure martinec (*Quercus pubescens* Willd.)

NOTABLE

Quintà de Can Valls

27 Roure del Quintà *Quercus pubescens* Willd. Notable Finca de Can Valls

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Des de Can Valls, i a peu, cal prendre el primer trencant a mà dreta que porta a la Bassa de l'Aranyal. De d'allà cal continuar pel camí i travessar uns bonics pins pinyoners que l'ombregen fins arribar a una clariana per on s'accedeix als camps o Quintà. El roure creix en el límit del bosc amb el camp al marge esquerra.

Coordenades X,Y: 459643 4613166 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

El roure s'instala sobre un antic rec o canal, ara en desús, que va en paral·lel al camí. Allà s'acumula la humitat que ha ajudat a créixer ufanosament aquest exemplar que es troba envoltat per alzines, roures i arç blanc. Els camps sobre els que ombreja la seva gran capçada, es troben sembrats de farratge pel ramat d'ovelles que el pastura. Aquests animals també aprofiten les aglans d'aquest roure per alimentar-se a l'igual que l'esquirol (*Sciurus vulgaris*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i el mateix tudó (*Columba palumbus*). També ha estat vist sobrevolar el camp des de l'arbre el picot verd (*Picus viridis*).

El Mas de Can Valls hi ha constància escrita de que existeix des del s.XIV però possiblement ja existia abans perquè els forns de pega de l'entrada de la propietat sembla que daten dels s.IX o X. Aquesta masia ha estat una de les finques més importants d'Olzinelles i segurament de tot el Montnegre i és coneguda pels arbres de grans dimensions que hi creixen a les seves terres tal com mostren diferents fotografies fetes a principis del s.XX. Fins als nostres dies han arribat uns quants la majoria dels quals surten en aquest catàleg. La presència d'arbres grans donava prestigi a la finca i als seus propietaris.

Aquest arbre presenta una certa inestabilitat pel desarrelament de la banda que dona cap el camp. Això el fa susceptible a ser tombat si te lloc una forta ventada, tal com ha passat amb l'exemplar de roure que creixia a Ca l'Agustí i que finalment no ha pogut sortir al catàleg en caure l'hivern (2003-04).

SINGULARITAT

El roure del Quintà de Can Valls és el roure més alt que creix al municipi de Sant Celoni. No supera però els 34,5 m que fa el roure de Xurriquera a Les Planes d'Hostoles (la Garrotxa). Això li dona el grau de singularitat de Notable.

MIDES

Alçada: 25,5m perímetre: 3,1m diàmetre capçada: 19m

28 Roure de Santa Maria del Montnegre *Quercus pubescens* Willd.
Monumental Ermita de Sta. M^a del Montnegre

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar en cotxe fins a Sant Martí del Montnegre i continuar pel GR 92 en direcció Hortsavinyà deixant a mà dreta Can Preses, l'Alzina Grossa fins arribar al primer trencant senyalitzat on cal prendre direcció Calella. Allà cal deixar el cotxe i continuar a peu durant 1,3 Km de pujada pedregosa. El roure creix a mà esquerra del camí mentre que l'ermita es situa a la dreta.

Coordenades X,Y: 466203 4612405 Altitud: 615m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es un arbre que es considera bicentenari i que ha assolit dimensions extraordinàries que l'han fet protegir com a Arbre Monumental de Catalunya. Es troba envoltat per plantacions d'avellaners (costat de l'arbre) i castanyers (costat ermita) amb algunes alzines i roures martinecs. D'insectes destaca el també protegit escanyapolls (*Lucanus cervus*) espectacular amb les seves banyes, mentre que d'ocells s'han detectat dos freqüents en l'àmbit forestal estructurat: el tudó (*Columba palumbus*) i el gaig (*Garrulus glandarius*).

Aquest roure manifesta sobre les seves fulles, atacs per fongs que malgrat el tractament que se li va realitzar a l'any 1999 des del Servei de Patologia Vegetal de la Generalitat, no li ha marxat. Segons tècnics del Parc Natural del Montnegre en la gestió dels arbres monumentals cal tenir en compte la multitud de factors que poden afectar la seva vitalitat i en aquest cas s'està mirant si aquesta afectació podria anar lligada a un problema de compactació del sòl immediat com a conseqüència del pas dels vehicles motoritzats, sobretot motos i totterrenys. Les alteracions en el sòl on creixen els arbres vells poden avançar el seu deteriorament i la seva mort donat l'especial conformació i disposició del sistema radicular d'aquests arbres..

L'any 1924 el rector Mn.Joan Fortuny de Sant Martí del Montnegre va escriure un manuscrit on es reflectien els costums i tradicions entorn als montnegrins de la seva esglèsia. En ell parla de lo molt concorreguda que havia estat l'ermita de Sta Maria, avui en ruïnes, a principis del s.XX. Escriu que alguns anys s'havien aplegat fins a 700 persones per celebrar l'Aplec del 15 d'agost fent ballades amb flabiol, bombo o acordió. Aquest roure monumental ja devia donar bona ombra als ballarins d'aquells dies d'agoSant També era habitual les processons per demanar el benifet de la pluja: bosquerols, dones i canalleta pujaven des de l'esglèsia del Montnegre cantant lletanies dels sants i portants la imatge de la Verge del Roser. És una llàstima que no es protegeixi adeqüadament aquest patrimoni històric-cultural al qual va lligat tan intimament la vida del roure de Sta. Maria.

SINGULARITAT

És un roure impactant per les seves dimensions i és l'únic arbre del municipi de Sant Celoni declarat Arbre Monumental per part de la Generalitat de Catalunya l'any 1990.

MIDES

Alçada: 24,5m perímetre: 4,65m diàmetre capçada: 23,7m

29

ROURE DE CAN REBERTÉ
Roure martinec (*Quercus pubescens* Willd.)

NOTABLE
Can Reberté

29 Roure de Can Reberté Quercus pubescens Willd. Notable Darrera de Can Reberté

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre la carretera BV 5114 en direcció Campins i arribar a la masia de Can Reberté transformada en un restaurant. Cal passar-la i prendre el primer camí de terra a ma dreta on també a la dreta creix el roure.

Coordenades X,Y: 456382 4616748 Altitud: 185m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix al marge d'un canal de desaigüa avui en dia en desús. Es troba envoltat per un estrat arbustiu i herbaci amb una elevada densitat d'arç blanc, galzeran, esbarzers i ficaria. A banda i banda del petit sot hi ha camps conreuats. Fa uns quants anys hi creixia un altre roure encara més gran al costat que va morir i que ara decora l'entrada al restaurant La Masia. Les grans dimensions d'aquest roure i del que ja va morir han estat afavorides per la humitat retinguda en el canal. Al voltant dels camps ha estat vista volant una miloca o aligot (*Buteo buteo*). Entre les branques s'ha distingit el pit roig (*Erithacus rubecula*) i el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) mentre que a nivell de terra es detecta algun cau de ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

És un arbre que els propietaris han anat conservant per les seves mides. En Martí Gurri, masover de Can Poll comenta que l'arbre gros va morir fa uns vint anys i que quan van arribar a la casa (fa prop dels 40 anys) un veí que llavors contava 95 anys li havia explicat que quan era marrec i anava a l'escola els dos arbres ja eren igual de grans.

Aquest roure ha estat sempre gestionat pels masovers i/o propietaris. Abans de que es fes el camí nou d'accés a Can Poll, fa uns 12 anys, creixia entre camps i l'única acció humana que rebia era la podada de les branques més externes que entorpien el pas del tractor. Uns quants anys abans i com a conseqüència de la caiguda d'una branca, se li va produir una ferida amb símptomes de putrefacció i d'insectes que va afectar profundament la vitalitat d'aquest individu. Gràcies a un tractament i a que li van cimentar el forat va recuperar part de la seva salut i avui en dia encara es presenta ufanós.

SINGULARITAT

Ressalten les seves grans dimensions entre mig de camps conreuats. La bellesa de l'indret en el que es troba i la proximitat al nucli de Sant Celoni el fan de gran interès a nivell paisatgísic i antròpic.

MIDES

Alçada: 9m perímetre: 3,55m diàmetre capçada: 13m

30 ROURE DEL C/ JOAQUIM COSTA
Roure martinenc (*Quercus pubescens* Willd.)

SINGULAR
C/ Joaquim Costa

30 Roure del C/ Joaquim Costa *Quercus pubescens* L.Singular C/ Joaquim Costa

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es troba al carrer Joaquim Costa (part sense asfaltar), carrer que puja vorejant la banda esquerra de l'Hospital de Sant Celoni cap el Turó de la Mare de Deu del Puig. L'arbre creix a la banda dreta pujant.

Coordenades X,Y: 457232 4615420 Altitud: 180m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Com altres arbres de grans dimensions, s'instala al marge d'un antic rec que li proporciona gran disponibilitat hídrica i de nutrients. Aquest canal recollia les aigües del Turó i al seu voltant creixien pollancre i altres roures que encara es conserven en el carrer i dins el jardí de l'Hospital de Sant Celoni. És un arbre amb molta vitalitat sobre el qual és freqüent observar la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), els pardals (*Passer domesticus*) i el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*). Als brots tendres s'hi troba la infecció d'*Andricus kollari*, un insecte que posa els seus ous dins la planta i que quan s'obren fa inflar els teixits d'aquesta per formar els cecidis o gales rodones.

Aquest roure creix en un carrer encara sense asfaltar i al costat d'un tancat d'animals domèstics on també hi ha un notable pollancre. Les cases del voltant es troben en procés de construcció i d'aquí poc temps començaran les obres per arreglar-lo. La transformació d'un medi obert a sòl urbanitzat comporta una gran pèrdua de valor paisatgístic i de biodiversitat dins el nucli urbà. La preservació d'arbres de gran mida ajuden a minimitzar la pèrdua de qualitat ambiental proporcionant alhora un petit refugi per la fauna associada. Caldria, doncs, assegurar la preservació d'aquest arbre únic i proporcionar-li la gestió necessària per garantir el seu estat de salut.

SINGULARITAT

Dins l'entorn urbà es rar trobar arbres de dimensions notables que s'hagin salvaguardat de les tallades un cop s'ha asfaltar el carrer. Amb aquest roure encara estem a temps per preservar-lo per gaudi futur.

MIDES

Alçada: 14,6m perímetre: 2m diàmetre capçada: 14,5m

31

ROURE DE CAN SANS

Roure martinec (*Quercus pubescens* Willd.)

SINGULAR

Bosc de Can Sans

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Per arribar-hi cal prendre la carretera BV-5114 de Sant Celoni a Campins Just abans d'arribar a la casa rural de Can Sans hi ha un camí pel qual s'accedeix a un petit bosc on creix l'Alzina de Can Sans i al costat mateix aquest roure de grans mides.

Coordenades X,Y: 456494 4616349 Altitud: 180m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en un bosquetó de la banda dreta de la carretera i a uns 5 m de distància d'aquesta. Es troba envoltat per alzines i roures martinencs de petita mida diametral i una plantació de pi insigne (*Pinus radiata*) en un antic camp de conreu. El sotobosc és net i presenta abundant regeneració d'alzines i roures petits. Sobre la seva capçada, a l'igual que a l'alzina de Can Sans, ha estat vist el picasoques blau (*Sitta europaea*), ocell forestal que manifesta predilecció pels boscos amb arbres de grandària considerable. S'ha sentit el cant del picot verd (*Picus viridis*) que busca els arbres grans i morts per nidificar i ha estat vist el vol de la tórtora comuna (*Streptopelia turtur*) que a l'igual que el picot prefereix els llindars de les masses boscoses amb paisatges agrícoles.

Aquest roure presenta una vitalitat disminuïda: té una ferida important amb presència de putrefacció i activitat de barrinadors de la fusta. Un arbre jove presenta unes capacitats de creixement i de recuperació molt altes. Un arbre vell presenta debilitat, reducció i pèrdua progressiva de branques importants o de parts de les arrels o soca, amb putrefaccions, disminució de les defenses... Però això no significa la mort necessària de l'arbre. Els arbres vells presenten un metabolisme encara més enlentit i poden arribar a sobreviure en aquest estat fins i tot més anys que els viscuts a la joventut o maduresa. És important, llavors adonar-nos de que qualsevol acció que es pugui realitzar sobre un arbre madur debilitat pot no manifestar-se en una recuperació immediata si no a més llarg termini. Mai no s'ha de donar cap arbre per mort fins que realment ho estigui.

A l'igual que l'alzina aquest roure s'havia fet servir anys enrera com a suport de rètols o peces i s'han comptabilitzat 12 claus grans clavats i rovellats sobre la seva escorça.

SINGULARITAT

És singular pel seu desenvolupament arbori de notables dimensions i per situar-se molt aprop d'una de les entrades al nucli urbà de Sant Celoni. Caldria però aplicar-li tractament que augmenti la seva vitalitat.

MIDES

Alçada: 14m perímetre: 2,4 m diàmetre capçada: 16,5m

32

ROURE DEL MOLÍ D'EN COLL

Roure martinec (*Quercus pubescens* Willd.)

NOTABLE

Molí d'en Coll

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre el camí que va a Sant Martí del Montnegre des dels bombers de Sant Celoni i travessar el pont sobre la Tordera. Enlloc de tirar recte cal prendre el primer desviament a mà esquerra un cop passat el pont i tan el primer com el segon camí a mà dreta porta al Molí d'en Coll.

Coordenades X,Y: 459834 4616586 Altitud: 115m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest impressionant roure creix al costat de l'era del Molí d'en Coll, construït l'any 1553 i amb gran renom a la contrada. Per una banda limita amb una plantació de pollancre, per l'altre amb un bosc mixt d'alzines i roures amb un sotobosc net i pel costat de la casa amb camps plantats per cereals, hortalisses i algun arbre fruiter. Es creu que té entre 300 i 400 anys. A la seva capçada ha estat vist el tord (*Turdus philomelos*) i s'ha sentit cantar la mallerenga blava (*Parus caeruleus*). A peu de la seva rabassa es detecta l'activitat del ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i s'ha vist la merla (*Turdus merula*) picant el terra.

Creix al costat d'aquest antic molí fariner construït al 1553 i al qual hi acudia molta gent de Sant Celoni per moldre el blat i d'altres cereals aprofitant la força de les aigües de la Tordera. Va funcionar fins a mitjans del s.XX quan es va desballestar definitivament la maquinària i va passar a ser una explotació agrícola-ramadera. En l'actualitat ja no hi ha masovers i els propietaris estan habilitant-lo de nou.

El roure del Molí d'en Coll era molt més gran que en l'actualitat però l'arbre a l'igual que la família propietària, va patir greument, els disturbis que es van produir abans de la Guerra Civil i una de les branques principals va caure sobre l'era. En aquest període tota la propietat va ser objecte d'un gran abandonament i les canyes que havien apilonat els masovers al voltant de l'arbre al no ser utilitzades en les feines agrícoles van anar podrint la més gran de les branques com a conseqüència de la humitat acumulada (com. pers. J.Coll). Allà es va produir una important ferida amb putrefacció i activitat important de barrinadors que van deixar gran quantitat de cicatrius a tot un costat de l'arbre que es va anar recuperant a poc a poc. Encara després de tants anys hi ha zones que continuen podrint-se i a les quals caldria aplicar algun tipus de tractament.

SINGULARITAT

És un roure amb el segon diàmetre de capçada més gran, després del roure monumental de Sant Maria del Montnegre i el tercer en volta de canó. Apart presenta una gran importància sociocultural per la història pròpia que presenta i per l'ús històric-tradicional de la masia on creix.

MIDES

Alçada: 20,5m perímetre: 3,71m diàmetre capçada: 23,3m

33

ROUREDA DE ROURE AFRICÀ D'EN PRESES
Roure africà (*Quercus canariensis* Willd.)

MONUMENTAL.
Roureda d'en Preses

33 Roureda de roure africà d'en Preses *Quercus canariensis* Willd. Monumental
Roureda d'en Preses

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

A peu, cal prendre el GR5 fins a Coll de Basses. Allà qualsevol de les pistes que es prengui en direcció llevant, cap el Turó Gros, ens portarà fins la roureda que s'exten per tota la vessant amb orientació N i NE.

Coordenades X,Y: 464897 4612787 Altitud: 650m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es tracta d'una petita taca de roureda de roure africà la qual creix en unes condicions microclimàtiques especials: necessita sòls àcids, temperatures moderades i on la humitat sigui prou important i constant durant tot l'any. El roure africà és l'especie principal, amb un recobriment del 37%, però junt amb ell creixen altres especies que ordenem en funció de la seva abundancia: el castanyer (29%), l'alzina (11,5%) i el boixgrèvol (11,5%). En menors proporcions trobem el cirerer de bosc, l'alzina surera, l'avellaner.... Es tracta d'una roureda jove entre 37 i 50 anys amb una gran majoria de peus nascuts de llavor i alguns de rebrot. (dades proporcionades pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat).

La fauna associada a aquest bosc singular no difereix gaire de la que podem trobar muntanya avall. Així es detecten gran nombre de caixes niu que van ser instalades per la mallerenga blava (*Parus caeruleus*) i la mallerenga carbonera (*Parus major*). Es va veure en un tronc al pica-soques blau (*Sitta europaea*), al terra la merla (*Turdus merula*) i nombroses petjades de l'abundant senglar (*Sus scrofa*).

Aquest bosc ha estat explotat durant segles pels antics propietaris de Can Preses amb el qual obtenien fusta i carbó, activitats que van durar fins entrats els anys 50. Però gran part del bosc original va ser substituït per plantacions de castanyers a finals del s.XIX del quals s'obtenien multitud d'aprofitaments.

Aquesta roureda va ser gestionada l'any 1999 per part de la Generalitat amb fins clarament silvícoles i no d'aprofitament. L'objectiu d'aquesta intervenció va ser la de potenciar l'especie a la zona: es va afavorir la conversió a bosc madur i es va disminuir la competència amb altres especies a l'espera d'un increment de la regeneració natural per aglà. Actualment aquesta roureda ha passat a ser propietat de la Diputació de Barcelona.

SINGULARITAT

Es tracta d'una espècie que al Montnegre troba un dels extrems septentrionals de la seva distribució. Es considera un roure autòcton de gran interès geobotànic ja que es un testimoni viu de les comunitats tropicals que poblaren la Península Ibèrica a finals del Terciari.

34

ROURE DEL PARRAIRE

Roure africà (*Quercus canariensis* Willd.)

MONUMENTAL

Roureda d'en Preses

34 Roure del Paraire Quercus canariensis Willd. Monumental Roureda d'en Preses

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Arribar fins aquest arbre és una mica complicat i enrebessat. A peu, cal prendre el GR5 fins a Coll de Basses. Allà es pren no el primer camí a ma esquerra que puja si no el segon que baixa. S'avança sempre recte deixant a ma esquerra 2 trencants fins que s'arriba al camí que prove de la Telefonista (Torre de guaita). Des d'aquí cal deixar un primer camí a ma esquerra, 2 que tiren a ma dreta des d'un mateix punt i un que creua d'esquerra a dreta. Passat aquests camins cal prendre el següent trencant a l'esquerra i caminar uns minuts per trobar-nos amb un camí a ma dreta on trobarem l'arbre. (25 min des de Coll de Basses).

Coordenades X,Y: 465184 4612562 Altitud: 705m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest arbre es situa al mig de la roureda de roure africà d'en Preses. Destaca per les seves dimensions en un entorn forestal amb alt recobriment de roure africà però que van ser tallats l'any 1999 i que ara rebroten. Tal i com ja s'ha descrit anteriorment la composició del bosc d'aquesta roureda és de castanyers, molt afectats per l'expansió de la malaltia del xancre (*Endothia parasitica*), d'alzines i de boixgrèvol, espècie estrictament protegida. De fauna associada que potencialment podem trobar hi ha: la mallerenga cuallarga (*Aegithalus caudatus*), l'esquirol (*Sciurus vulgaris*) i la rata esquirolera (*Glis glis*).

Aquest arbre és conegut pels veïns de la zona (L'Hostal, Ca n'Auladell, pastors...) perquè destaca sobre els altres des de lluny. No han sabut però explicar-nos cap història o anècdota associada amb aquest arbre ni el perquè de la creu que presenta grabada al seu tronc. Aquest bosc havia estat explotat intensament per a l'obtenció de carbó i és possible que aquesta creu sigui la marca d'una càrrega de carbó, ja que s'utilitzaven els arbres més gruixuts per a comptabilitzar-les. Per aquest aprofitament del bosc venia gent de molts indrets, éssent els tortosins els més coneguts. Però també acudien famílies no catalanes, tal com explica Mn. Joan Fortuny a principis del x.XX, quan parla de la família murciana que es va instal·lar prop de Can Preses i que vivien en una barraca.

SINGULARITAT

Aquest roure africà, a més de la seva singularitat en quan pertany a una comunitat relictual a Catalunya, és un dels arbres d'aquesta espècie més alts mesurats a Catalunya sobrepasant els 18 m del Roure del Mas Castell a Argenton (el Maresme). No el supera però ni en volta de canó ni en capçada (3,65m i 24 m respectivament). Per aquest motiu cal dotar-lo amb la categoria de Monumental.

MIDES

Alçada: 20,5m perímetre: 2,35m diàmetre capçada: 15,5m

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre el camí de la Font de Bocs i el primer trencant que es troba a mà dreta i que porta fins a les cases de Can Bosc. Allà cal deixar el cotxe i continuar a peu per la pista de terra durant 1 Km. Ens trobarem un primer trencant a la dreta que no hem de prendre (porta fins a la Trona del cego) i hem de continuar fins arribar a una zona esclarissada i plantada de pins insignes joves on subresurt aquest roure. Aquest camí porta fins les runes de l'antiga casa de Bocs.

Coordenades X,Y: 459466 4614518 Altitud: 260m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en un fondal envoltat a la banda esquerra per un bosc mixt d'alzines, suros, roures i peus de cirerer de bosc. A la dreta limita amb una plantació jove de pins insigne (1-3 anys) situada sobre una antiga castanyeda les soques tallades de la qual estan rebrotant. En l'estudi realitzat al Sot de Bocs per la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Sant Celoni s'ha observat un conjunt de fauna d'alt interès entre la que destaca (dades proporcionades per M.Baylina i M.Boada):

- Aus: l'aligot (*Buteo buteo*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*), la mallerenga petita (*Parus ater*), el pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*) i el tudó (*Columba palumbus*).
- Mamífers: el cabirol (*Capreolus capreolus*), la guilla (*Vulpes vulpes*), la mussaranya (*Crucidura russula*) i la mustela (*Mustela nivalis*)
- Rèptils: el dragó comú (*Tarentola Mauritanica*) i la salamandra (*Salamandra salamandra*)

És una zona poc transitada actualment i que fins fa pocs anys era molt freqüentada a la tardor pels vilatans que s'apropaven a recollir les abundants castanyes. En aquests moments a la zona s'està produint una substitució paulatina dels boscos autòctons per plantacions de coníferes exòtiques de creixement ràpid: sobretot de pi insigne. El món forestal ha patit en els últims 50 anys, i com a conseqüència dels canvis en l'activitat productiva, un abandonament paulatí lligat amb l'increment del percentatge de la superfície arbrada i una pèrdua de rendibilitat. Una de les sortides que utilitzen els propietaris per obtenir algun tipus de benefici és la plantació d'espècies de creixement ràpid. Aquesta opció és molt vàlida sempre i quan es tinguin en compte els valors naturals i socials de l'entorn.

SINGULARITAT

Aquest roure africà és un peu aïllat que creix en un fondal de sòl profund del Montnegre. Encara que les seves dimensions no són espectaculars pertany a una de les espècies més significatives del massís des del punt de vista biogeogràfic i és rar trobar-lo a altituds tan baixes.

MIDES

Alçada: 23m perímetre: 1,76m diàmetre capçada: 15m

36

ALADERN FALS DE CAN VALLS

Aladern fals (*Phillyrea latifolia* L.)

MONUMENTAL

Camí de Coll Butí

36 Aladern fals de Can Valls d'Olzinelles Phillyrea latifolia L. Monumental
Camí de Coll Butí

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat normalment amb barrera, que voreja la propietat i que continua fins a Coll Butí. L'aladern fals creix al marge dret del camí a uns 150 m després del trencant del pont de l'Aranyal.

Coordenades X,Y: 459626 4613545 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es situa a peu del camí i en el vessant del Sot de les Mines, camí que antigament havia estat molt transitat al portar a Coll Butí i d'aquí a Vilardell, Bocs o Montllorer. Presenta molt bona vitalitat i creix envoltat per un conjunt d'espècies arbòries diferents i d'àmbit humit, degut a la proximitat del rierol, i mediterrani, que és la vegetació predominant a la zona. Així trobem: avellaners, plataners, roures martinenc i alzines. Aquesta espècie és pròpia d'ambients mediterranis i acostuma a créixer a l'ombra dels alzinars i sureres. Degut això acostuma a tenir mides arbustives. El seu fruit és de la mida d'un pesol i de color blavós dels quals es pot alimentar la merla (*Turdus merula*). També s'han vist a les seves branques el rupit (*Erithacus rubecula*) i el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*).

Aquesta espècie ha estat molt utilitzada per cremar en forns ja que produeix una flama molt activa. A Can Valls trobem dos tipus de forns, amb els quals els propietaris obtenien beneficis complementaris de l'explotació dels seus recursos naturals. Hi ha els forns de pega, datats del segle IX o X, amb els quals s'obtenia una pega que s'utilitzava per impermeabilitzar i per l'enllumenat de carrers i cases. I els forns de calç amb els quals els propietaris obtenien la calç necessària per reformar o ampliar la casa. També l'aladern fals s'ha utilitzat com a espècie ornamental ja que soporta be la poda.

SINGULARITAT

És una espècie que acostuma a tenir mides arbustives i que ha conseguit mides d'arbre al créixer en un ambient frescal. Les dimensions d'aquest individu són úniques a nivell de Catalunya, no s'ha mesurat fins al moment cap altre fals aladern que les superi. Aquest exemplar va ser descrit per primera vegada pel Dr. M. Boada qui va realitzar el primer catàleg dels arbres singulars del Vallés Oriental (1994).

MIDES

Alçada: 9m perímetre: 0,77m a 100cm del terra diàmetre capçada: 7m

37 ÀLBER DE CAN SANS
Àlber (*Populus alba* L.)

SINGULAR
Jardí de Can Sans

37 Àlber de Can Sans Populus alba L. Singular Jardí de Can Sans

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre la carretera BV-5114 de Sant Celoni a Campins fins arribar a la casa rural de Can Sans al jardí de la qual hi creix aquest bonic àlber.

Coordenades X,Y: 456540 4616502 Altitud: 175m

ENTORN SOCIO-NATURAL

L'arbre creix al jardí i l'entorn immediat, que fins fa poc era forestal, ha estat també ajardinat: tot el voltant del rierol que travessa la finca ha estat desbrossat deixant només els roures i els àlbers de més port. També es van extreure nombrosos peus d'alzines i roures de mides més petites que amb la seva retirada els més grans van quedar desprotegits i s'han anat fracturant per les ventades. Els àlbers acostumen a trobar-se prop dels cursos d'aigua formant part dels boscos de ribera. En aquest entorn ha estat vist: el picot verd (*Picus viridis*), el tudó (*Columba palumbus*), la garsa (*Pica pica*) i el pardal comú (*Passer domesticus*) els quals poden nidificar en exemplars d'àlber d'aquest port.

L'àlber de Can Sans presenta una òptima vitalitat al creixer en una zona planera amb elevada humitat edàfica, condició que li és necessària. També hi ha aprop altres arbres de mides considerables: un tiler, que també surt al catàleg, i un roure de 2,5 m de perímetre que va caure pel vent i va ser tallat. La casa rural presenta un accés restringit (cal avisar o trucar per poder entrar).

SINGULARITAT

És un arbre de gran bellesa: les seves mides, el seu bon estat, la seva escorça platejada i la distribució de les seves branques el fan un exemplar digne d'admiració. Això ha fet que hagi estat utilitzat per més d'un anunci publicitari televisiu.

MIDES

Alçada: 16,6m perímetre: 2,02m

38 Àlbers del C/ Eduard Domènech Populus alba L. Singular Cruïlla
Eduard Domènech i pintor Bernat Martorell

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Creixen al punt on s'ajunten els carrers Eduard Domènech i Pintor Bernat Martorell, als quals s'accedeix des de l'Avinguda de la Pau.

Coordenades X,Y: 457130 4615222 Altitud: 165m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Són quatre arbres (dels quals s'ha mesurat el més gran) que estan assolint mides molt notables. L'àlber és un arbre de creixement ràpid i fusta tova que pot arribar a una gran alçada en pocs anys, però no presenta una llarga longevitat. Dos d'aquests àlbers creixen inclinats i els altres dos drets. Presenten sobre les seves branques nombroses i petites aus que també sobrevolen els arbres dels jardins de les cases veïnes. Així ha estat vista la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), els gafarrons (*Serinus serinus*) i les cadernereres (*Carduelis carduelis*), espècies que poden fer servir les seves branques per nidificar i que són relativament abundants en l'àmbit urbà.

Els àlbers són arbres que es planten pel seu valor ornamental, per la seva escorça blanquinosa i el color platejat de les seves fulles que els fan molt elegants. S'acostumen a plantar als espais verds urbans trobant-se a diferents carrers i places de Sant Celoni: un altre bonic exemplar d'àlber és el que creix a la plaça de l'Argolla o Plaça de la Colònia del Pla de Palau.

Aquests quatre àlbers malgrat trobar-se en un punt allunyat de les edificacions han causat discrepàncies entre els veïns que els volien mantenir i els que els volien fora. L'arbrat urbà és conseqüència directa d'una política urbanística concreta i que moltes vegades no acostuma a tenir en comte que més que un mobiliari urbà són éssers vius que tenen una vida més llarga que l'ésser humà i que per tant condicionen els espais on creixen i les persones que hi viuen. L'arbrat compleix moltes funcions positives però també pot ser causa de molesties i accidents. Seria necessària, doncs, la regulació específica d'aquest arbrat, que evitès la tallada d'arbres perquè simplement molesten a uns veïns o la conservació per emblemàtics malgrat generin importants problemes a vies o infraestructures.

SINGULARITAT

Són quatre exemplars que proporcionen al teixit urbà un petit espai verd, un lloc d'aturada sota l'ombra en la pujada dels carrers, una ombra i uns bancs on seure a les tardes d'estiu. Aquests àlbers proporcionen qualitat de vida a un poble que es troba envoltat de verd per les muntanyes però que és escàs en els seus carrers.

MIDES

Alçada: 14m perímetre: 1,55m diàmetre capçada: 8,2m

39 **TILER DE CAN SANS**
Tilia platyphyllos Scop.

NOTABLE
Jardí de Can Sans

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre la carretera BV-5114 de Sant Celoni a Campins fins arribar a la casa rural de Can Sans al jardí de la qual hi creix aquest tiler.

Coordenades X,Y: 456537 4616508 Altitud: 176m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix al jardí de la casa rural i restaurant, a pocs metres de l'àlber de Can Sans i d'un roure de gran envergadura que es va trencar i del qual només resta part del tronc. És doncs un entorn ajardinat on s'hi veuen els pardals (*Passer domesticus*), les mallerengues (*Parus sp.*) i el mosquiter comú (*Phylloscopus collybita*) enfilant-se per una de les seves branques.

El tiler és un arbre que acostuma a trobar-se prop de moltes cases i masies per les nombroses virtuts que presenta i de les quals els propietaris se'n beneficiaven. Són conegudes: l'efecte sedant de les seves flors, l'obtenció de fibres de la seva escorça per fabricar cordes, les seves fulles podien servir d'aliment per les vaques i les cabres, la seva fusta és fàcil de treballar i d'ella es poden fabricar objectes domèstics, el seu carbó s'utilitzava per a dibuixar... i podríem continuar amb moltes més. Era un arbre que ja era molt apreciat per grecs i romans.

Actualment, amb la transformació que va rebre la casa i el canvi d'activitat productiva aquest tiler ha passat a ser un arbre més dins el gran jardí on els visitants poden seure sota la seva ombra gràcies als bancs i la taula instal·lada a sota.

SINGULARITAT

És el tiler més gran mesurat al municipi de Sant Celoni, presenta una bonica i àmplia capçada en un entorn molt cuidat.

MIDES

Alçada: 12,5m perímetre: 2,44m

40

TILER DE L'ATENEU
Tiler (*Tilia tomentosa* Moench.)

NOTABLE
Ateneu de Sant Celoni

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es troba a l'entrada de l'Ateneu des de la Carretera Vella, a mà dreta.

Coordenades X,Y: 457629 4615392 Altitud: 153m

ENTORN SOCIO-NATURAL

El tiler de l'Ateneu presenta un estat vital alt, una capçada configurada per les continues podes i una considerable cicatriu al tronc però cimentada i curada. És un arbre situat al mig del medi urbà, envoltat de cases i ciment, que presenta el tronc ennegrit per l'acumulació de fums dels cotxes que passen per la Ctra. Vella. Aquest es trobava acompanyat d'un altre tiler que es va haver de tallar en la remodelació que s'està duent a terme a l'Ateneu i, a pocs metres de distància també s'instala un *Acer negundo* de mides notables. Entre les branques d'aquests arbres s'hi estan els pardals (*Passer domesticus*), l'ocell més urbà de tots.

Els tres arbres van ser plantats quan es va construir l'edifici nou de l'Ateneu l'any 1923 per J. Domènech Mansana. Anteriorment l'Ateneu tenia la seu al Cafè Soler, prop del Passatge Sant Ramon i la seva construcció va esdevenir l'obra més ambiciosa i important de l'època realitzada per una entitat (Abril, 1996). Fotografies d'aquella època del nou local mostren que els arbres ja hi eren i ja tenien una edat mínima d'uns 5 anys. Fem càlculs podem dir que en l'actualitat tan el tiler com l'*Acer* tenen entre 85 i 90 anys.

El tiler és un dels arbres amb ombra més agradable, que soporta bé les podes i que es reproduïx amb facilitat malgrat que el seu creixement és una mica lent. Una de les espècies de tilers més utilitzada en jardineria és el *Tilia tomentosa* que a més de l'ombra té unes fulles platejades que li donen més elegància a l'arbre. És per això que se l'acostuma a escollir per ser plantat en carrers o jardins.

SINGULARITAT

És un arbre de gran elegància i mides notables el qual presenta la seva història associada a la de l'Ateneu de Sant Celoni. A les tardes d'estiu paga la pena prendre un refresc sota l'ombra d'aquest preciós arbre.

MIDES

Alçada: 7,5m perímetre: 2,27m diàmetre capçada: 6,7m

41 **LLEDONER DE CAN RIERA DE L'AIGUA** **NOTABLE**
Lledoner (*Celtis australis* L.) Can Riera del Aigua

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal prendre el carrer Roger de Flor en direcció l'Escola Pública Josep Pallerola i un cop travessat el pont sobre el riu Pertegàs al primer trencant a mà esquerra es troba l'entrada a la propietat de Can Riera de l'Aigua i a pocs metres el lledoner.

Coordenades X,Y: 457955 4616155 Altitud: 143m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest lledoner està format per dos arbres que, al creixer junts, s'han fusionat a la base i han donat lloc a un exemplar de mides considerables. Es troben envoltats per camps sembrats de ferratge per les ovelles, activitat a la que dedica actualment la finca els seus camps. Però fins fa pocs anys, quan encara vivien masovers a la masia, es semblava blat de moro, hortalisses, patates...L'arbre es situa a uns 200 m del Pertegàs, sobre un sòl profund i fèrtil i aprop d'altres arbres fruiters. A la seva capçada s'hi troben ocells que s'alimenten dels seus abundants lledons com l'estornell (*Sturnus vulgaris*), el tord (*Turdus philomelos*), el gafarró (*Serinus serinus*), la puput (*Upupa epops*)...

El lledoner és un dels arbres que més es plantaven aprop de les masies per les nombroses propietats i usos que se'n feien de les seves parts. Així les fulles i els brots tendres es feien servir de ferratge pel bestiar a l'hivern, dels fruits i fulles es preparava una tisanca amb propietats astringents i de la seves branques més rectes se'n feien forques mitjançant l'empelt lateral d'altres branquillons.

Al creixer tan proper a l'escola aquest lledoner havia estat un dels arbres preferits pels nens per enfilar-s'hi, prova d'això són també les nombroses marques que presenta a l'escorça. Ara però l'accés es troba restringit.

SINGULARITAT

És un arbre molt armònic en el seu creixement fet que li confereix una especial bellesa. Les seves dimensions són també destacables: és el lledoner més gruixut que es troba al municipi de Sant Celoni (no supera els 5,61m del lledoner de Fontelles a Cardona, Bages).

Actualment i amb els canvis que s'estan produint a nivell dels usos dels sòl en aquest lloc (pas del TGV al costat de la finca) és important que es faci el possible per preservar-lo.

MIDES

Alçada: 18m perímetre: 4,4m a la base diàmetre capçada: 19,2

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. S'ha d'accedir a peu a l'entrada de la casa i demanar permís per entrar al jardí.

Coordenades X,Y: 459464 4613466 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix al marge esquerra de les escales del jardí de Can Valls, al costat d'un altre lledoner ja mort amb mides encara molt més grans i del qual segurament és fill. A la seva base s'hi troben nombrosos plançons i petites plàntules que creixen entre les seves arrels les quals s'extenen per sobre l'escala. Al voltant hi ha altres plantes de jardí i un roure amb mides destacables. De la fauna ssociada trobem aus que s'alimenten dels seus globosos lledons com la merla (*Turdus merula*) i el tord (*Turdus philomelos*). La mallerenga blava (*Parus caeruleus*) canta entre les seves branques i es possible que hi nidifiqui i el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) fa cau en les cavitats que es generen entre les arrels d'aquest majestuós exemplar.

Apart de les nombroses utilitats que se'n poden treure d'aquesta espècie també s'ha acostumat a plantar com ornamental, per la bellesa del seu port i capçada. Són arbres que poden viure entre 5 o 6 segles i que acostumen a produir cavitació: es mor la fusta més profunda i més antiga que acaba per descomposar-se i genera un buit interior. Amb el pas dels anys aquests arbres es presenten amb el tronc foradat a l'igual que les seves branques principals les quals acostumen a caure en alguna ventada forta o perquè arriba un punt que no poden suportar el propi pes. Això va ser el que va passar fa 2 anys en aquest exemplar i en una de les seves branques principals la qual va produir importants danys sobre la teulada de la casa. Arran d'això els propietaris tenen molta cura pels danys futurs que pogués ocasionar. L'accés és restringit ja que cal accedir a l'interior de la vivenda.

SINGULARITAT

És un arbre de gran bellesa i que creix en un entorn únic. Les seves mides són excepcionals no només a nivell de municipi sino també de Catalunya. Així comparant les seves mides en alçada i en diàmetre de capçada trobem que superen els valors d'aquesta espècie en el rànquing de 1997 de la Generalitat de Catalunya: el lledoner més alt mesurat fins ara era el d'Escala Dei a Morera de Montsant, el Priorat, que medeix 23,5m i el de més capçada és el de l'Esparra a Riudarenes, a La Selva, amb 22,5 m. És per això que adquireix el grau d'Arbre Monumental.

MIDES

Alçada: 31,3m perímetre: 3,75m diàmetre capçada: 23,3m

43

LLEDONER DE CAL BATLLE
Lledoner (*Celtis australis* L.)

SINGULAR
Cal Batlle

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Un cop passat el Parc de Bombers de Sant Celoni cal entrar a la urbanització de Cal Batlle i al primer trencant trobem la senyalització en direcció a la casa. Cal deixar enrera el camí cap a Can Coll i cap a Sant Llorenç de Vilardell. La masia de Cal Batlle es situa pujant a mà dreta.

Coordenades X,Y: 460355 4615804 Altitud: 194m

ENTORN SOCIO-NATURAL

És un exemplar vell amb un estat vital no gaire bó. Creix al jardí de la masia de Cal Batlle envoltat d'altres joves lledoners i d'alzines plantades recentment al recinte. Presenta una forta cavitació a la base del seu tronc amb símptomes de putrefacció. També una de les 2 branques que conformaven la seva ampla capçada es va trencar, ja fa uns anys, en una ventada. Entre les seves branques distingim diferents tipus d'ocells que s'alimenten dels seus lledoners: l'estornell (*Sturnus vulgaris*), el tord (*Turdus philomelos*) i la merla (*Turdus merula*). Entre les cavitats del seu tronc hi ha restes de l'activitat del ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

Cal Batlle és una masia que ja consta en documents del s. XIV (Llovera, 2002). La fesonomia actual prové de la última gran reforma realitzada al 1856, inscrit a la façana principal, i va ser en aquests anys quan aquest mas va tenir la seva màxima importància. L'actual propietari està recuperant l'esplendor que la casa va tenir en altres temps. El lledoner, amb gran probabilitat, podria tenir l'edat de les últimes refomes, uns 150 anys.

Els arbres vells són especialment valuosos ja que propocionen habitatge o refugi i font d'alimentació per a líquens, fongs, insectes, ocells, mamífers... Alguns líquens només creixen sobre l'escorça dels arbres més vells. Molts insectes depenen de la fusta morta d'aquests arbres per l'alimentació de les seves larves. Els forats i la cavitats que presenten poden ser caus o nius per ocells, ratolins o rat penats. Malgrat un arbre vell es trobi en un estat de deteriorament avançat és una important font de vida per a altres éssers. En cada cas s'han de realitzar les mesures de gestió més oportunes per salvaguardar l'arbre però sempre intentant tenir en compte la resta de vida associada.

SINGULARITAT

És un arbre que presenta unes mides notables en alçada i perímetre i una funció ecològica destacable que caldria preservar.

MIDES

Alçada: 12,1m perímetre: 3,63m diàmetre capçada: 15,5m

44 **LLEDONER DE LA RECTORIA VELLA**
Lledoner (*Celtis australis* L.)

SINGULAR
Parc de la Rectoria Vella

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Aquest lledoner es situa a peu del carril bici que travessa els jardins de la Rectoria Vella, al costat mateix de la Riera de Pertegàs.

Coordenades X,Y: 457552 4616102 Altitud: 145m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest exemplar creix entre l'espai ajardinat de la Rectoria Vella i l'espai fluvial degradat de la Riera del Pertegàs. Aquest jardí era antigament una plantació de plataners que creixia al costat de camps de conreu sobre els que gradualment han anat construint vivendes. La proximitat de la Riera de Pertegàs proporcionava un sòl fèrtil i humit que encara ara és conreat en petites taques. Aquesta humitat edàfica ha proporcionat a aquest arbre un bon desenvolupament i creixement trobant-se envoltat per una vegetació de ribera bastant degradada amb predominància de la falsa acàcia (*Robinia pseudoacacia*) arbre exòtic natural dels Estats Units que va ser introduïda a Europa al s.XVII. Aquesta espècie alòctona s'ha naturalitzat amb gran facilitat al nostre país i ha anat ocupant ràpidament els espais oberts i degradats amb preferència pels marges de ribera als quals ha desplaçat la vegetació ripària original: vernedes, freixenedes, gatelledes... De la fauna associada que s'ha pogut detectar entorn aquest arbre destaquem: la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), la mallerenga carbonera (*Parus major*), els estornells (*Sturnus vulgaris*) i els pardals (*Passer domesticus*).

El lledoner necessita per créixer un clima suau i un sòl fresc i esponjós. És un arbre molt lligat a l'home ja que ha estat molt plantat als entorns rurals per obtenir eines. La seva fusta blanca es molt elàstica, flexible i compacta característiques que la fan idònia per ser fàcilment treballada i amb la qual es va generar una important indústria artesanal en alguns llocs de Catalunya. Actualment és utilitzada cada vegada més com a arbre de ornamental i es troba plantada en nombrosos carrers de Sant Celoni on diferents tipus d'ocells acostumen a trobar en ells aliment i refugi per niar.

Aquesta espècie també s'escapa amb molta facilitat als entorns propers, com sembla ser el cas d'aquest exemplar, gràcies a les elevades produccions de llavors que acostumen a fer.

SINGULARITAT

És un arbre singular per les seves notables dimensions i pel fet de que creix en un espai públic del poble proporcionant a l'indret una bellesa especial.

MIDES

Alçada: 16,8m perímetre: 2,42m diàmetre capçada: 19m

45

CIRERER DE LA FERRERIA
Cirerer (*Prunus avium* L.)

NOTABLE

La Verneda de la Ferreria

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a la masia de La Verneda, situada al camí ral de La Ferreria, a La Batllòria, a la qual s'arriba travessant el nucli de La Batllòria o be des de la carretera comarcal C35.

El cirerer creix als camps situats entre aquesta casa i la carretera comarcal C 35.

Coordenades X,Y: 463534 4619238 Altitud: 86m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix aïllat, sobre un terreny pla de sòl profund i envoltat de conreus de patates, fabes, blat de moro...i per una fauna diversa lligada a entorns agrícoles com: la puput (*Upupa epops*), el tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*), el verdum (*Carduelis chloris*) i el mateix conill (*Oryctolagus cuniculus*).

Va ser plantat pels actuals propietaris (antics masovers) de La Verneda poc després de la construcció de la carretera comarcal, C 35, ara farà uns 40 anys junt amb 2 cirerers més (un ja mort). Aquestes han estat terres conreades des de fa molts anys: a principis dels s.XX hi havia tot un camp, que després va quedar dividit per la carretera, plantat amb avellaners. Els masovers recollien l'avellana que venien als mercats. Un cop es va construir la carretera els masovers van demanar als propietaris d'arrencar aquella plantació ja que era molt vella i la producció era molt baixa. El propietari va acceptar i van passar a conrear cereals i hortalisses. Tal i com explica la Teresa de La Verneda és aquesta època quan es planten els tres cirerers: un que ja és mort i que donava les cireres més bones, l'altre que és el més avançat i que fa les cireres per Sant Isidre i aquest, el més gran al que sempre se li corquen les cireres i cal prendre-les una mica verdes.

Malgrat les terres no siguin d'ells els de La Verneda encara les conreen i són els que gestionen aquest arbre: li han tallat les branques més baixes per a que pugui passar el tractor quan es llaura. És sobre aquesta mateixa terra durant segles conreuada i on creix el cirerer on hi ha projectat construir el polígon industrial de La Batllòria. Encara, però, ens trobem a temps per preservar aquest entorn agrícola únic amb habitants que encara conserven usos tradicionals i als quals no se'ls ha donat l'opció de compra d'una terra treballada durant dècades per les seves pròpies mans.

SINGULARITAT

És un cirerer amb grans dimensions i de gran bellesa: ha estat fotografiat per calendaris. Però el que veritablement el fa singular és l'entorn on creix ja que degut a la continua expansió industrial a Sant Celoni, La Ferreria ha esdevingut un dels últims espais amb activitat agrícola-ramadera de la Vall de la Tordera al municipi.

MIDES

Alçada: 12,8m perímetre: 2,52m a 50cm diàmetre capçada: 14,5m

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat generalment amb barrera, que voreja la propietat i que porta primer a la bassa de l'Aranyal i en el segon trencant a mà dreta al pont de l'Aranyal. Cal travessar-lo per arribar a una clariana on hi ha un gran cedre que cal deixar a l'esquerra per continuar per la pista que porta al camp de Can Valls. El cirerer es situa a la dreta del camí en direcció als camps.

Coordenades X,Y: 459714 4613462 Altitud: 233m

ENTORN SOCIO-NATURAL

És un arbre que creix inclinat a peu d'una vessant ombrívola i humida que permet el creixement de molses i líquens en els 2 primers metres de tronc del cirerer recobrint-lo completament. Es troba envoltat de nombrosos peus d'avellaners i de gran quantitat de la falguera políptica amb alguns peus aïllats d'alzina. De fauna és habitual veure espècies com la merla (*Turdus merula*), el tudó (*Columba palumbus*), el tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*) i el pit roig (*Erithacus rubecula*) alimentant-se dels seus rogençs fruits.

Aquest sector de la finca de Can Valls es troba creuat per nombrosos Sots que aboquen al Sot de les Mines o directament a la Riera d'Olzinelles. Aquest fet fa que hi hagi una elevada humitat edàfica que junt amb les condicions climàtiques favorables produeixen un òptim creixement dels arbres que hi creixen. Alhora és l'ambient preferit pel cirerer de bosc el qual pot arribar a ser l'espècie principal en alguns dels sots més ombrívols del Montnegre.

És una arbre que presenta un valor especial per la fauna ja que els seus fruits són font d'alimentació per a gran quantitat de vertebrats. Alhora el seu interès forestal augmenta cada cop més gràcies al valor creixent de la seva fusta la qual s'utilitza per a l'elaboració de mobles de qualitat: la seva fusta rogenca, dura i de gra fi és de fàcil treballar. Això fa pensar que a mig termini serà una espècie afavorida al Montnegre i amb tendència a augmentar.

SINGULARITAT

És un arbre interessant per les seves mides però sobretot per la particularitat i bellesa de l'entorn ombrívol i frondós on creix.

MIDES

Alçada: 12,9m perímetre: 1,56m diàmetre capçada: 13m

47

POLL D'OLZINELLES

Pollancre (*Populus nigra* L.)

NOTABLE

Riera d'Olzinelles

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

En direcció a Olzinelles (BV 5112), al punt quilomètric 2,7 s'arriba a mà esquerra a una clariana sense arbres on cal deixar el cotxe. A peu cal tirar recte i endinsar-se per la plantació de plataners de la banda dreta de la carretera fins arribar a la Riera d'Olzinelles i creuar-la. El pollancre sobresurt considerablement de la resta al costat dret.

Coordenades X,Y: 458509 4613302 Altitud: 195m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest pollancre va ser descobert mentre es buscava el conegut arç d'Olzinelles (*Crataegus monogyna*), inventariat per J.Llovera l'any 1989 en el seu llibre "Catàleg d'arbres monumentals i singulars". Aquest arç, mort ja fa uns anys, presentava mides excepcionals al superar el metre de perímetre quan normalment presenta creixement arbustiu. Encara resta però el seu tronc dret i cobert per grans i nombrosos fongs en ventall que descomposen la seva fusta morta. Apart d'aquest arbre mort la vegetació que envolta al pollancre és principalment de ribera ja que es situa a tocar de la Riera d'Olzinelles: verns, avellaners, plataners i alguna alzina. El sotobosc és esclarissat amb una peculiar i elevada densitat de peus petits d'arç blanc.

Aquest dens i humit entorn forestal presenta també una diversa representació de fauna de la qual s'ha constatat la presència del cabirol (*Capreolus capreolus*) al trobar-se just al peu del pollancre algunes femtes. Aquest vertebrat havia desaparegut del Montnegre fins que l'any 1994 va ser reintroduït amb fins cinegètics i actualment es troba en un clar procés d'expansió sent habitual veure'l creuant la carretera d'Olzinelles. Al voltant de la riera s'observen abundants peïjades de senglar (*Sus scrofa*) i és molt probable que el cucut (*Cuculus canorus*) del qual se sent el seu cant utilitzi les branques d'aquest arbre per recerar-se.

És un arbre de difícil accés ja que es situa en un indret on la presència humana és pràcticament nula i passa desaparebut degut a la gran densitat i alta vegetació que creix al seu voltant. És doncs més fàcil localitzar-lo durant l'hivern.

SINGULARITAT

Les seves mides en alçada i perímetre fan d'aquest exemplar un arbre notable i únic en dimensions al municipi de Sant Celoni. També el valor ecològic de l'entorn on creix i la fauna associada li donen un valor afegit a aquest gegant.

MIDES

Alçada: 26,6m perímetre: 2,82m diàmetre capçada: 19,5m

48 POLLANCRE DEL SOT DE LES GRANOTES
Pollancre (*Populus x canadiensis* Moench.)

SINGULAR
C/ Àngel Guimerà i Ferrocarril

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa al creuament entre els carrers Ferrocarril i Àngel Guimerà (Sot de les Granotes), a pocs metres del talús de la via del tren.

Coordenades X,Y: 457389 4614812 Altitud: 147m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix dins la zona verda que va paralela al carrer Àngel Guimerà i a la via del tren i on s'han plantat altres pollancre més joves amb la intenció de fer un passeig. Al voltant d'aquest xop hi ha edificis i la via del tren junt amb una antiga franja d'horta on encara resten alguns arbres fruiters. A la capçada d'aquest arbre, que presenta molt bon estat vital és freqüent observar a la tardor grans concentracions d'estornells (*Sturnus vulgaris*), els quals s'agrupen en centenars d'individus abans de realitzar la migració cap el Sud. Els gafarrons (*Serinus serinus*) i les cadernereres (*Carduelis carduelis*) nien a l'arbre però s'alimenten de les llavors dels cards que hi creixen al talús de la via. Aquí també és freqüent observar el conill (*Oryctolagus cuniculus*) que fa pocs anys era molt abundant fins que va arribar el flagell de diferents malalties contagioses que l'han fet pràcticament desaparèixer en gran part del territori català.

En aquesta zona de l'entrada del poble es situava l'empresa tèxtil de Can Palà, instal·lada a principis de la dècada dels anys 20. Al seu voltant van començar a instal·lar-se conjunts de cases que s'alternaven amb els camps i masies on la producció de llet era una de les activitats productives amb més ingressos gràcies a la proximitat de la Fàbrica de Llet (després Sila i Chamburcy) situada al peu de la Tordera. Degut al talús de la via l'aigua s'acumulava amb facilitat i creava nombrosos tolls on hi criaven gran quantitat de granotes les quals van donar lloc al nom d'aquesta zona de Sant Celoni. Allà també van ser plantats arbres de creixement ràpid com el pollancre, que necessiten sòls molt humits i molta llum. Com a testimoni d'aquelles plantacions hi resta el pollancre del Sot de les Granotes que es va salvar, amb algun peu més, de la tallada dels arbres que va tenir lloc fa uns 30 anys.

SINGULARITAT

És un arbre molt vigorós i amb un excelent estat vital del qual destaca la seva alçada i el seu magnífic port. Creix en una zona verda urbana i és testimoni viu d'altres usos del sòl que fins fa poc anys hi havia en aquesta zona perifèrica del nucli de Sant Celoni. Caldria, però, preservar més curosament d'aquest espai que resta marginal en un barri en creixement.

MIDES

Alçada: 21,1m perímetre: 2,44m diàmetre capçada: 14cm

49

CASTANYER DEL GRONXADOR
Castanyer (*Castanea sativa* Miller.)

NOTABLE

Camí de la Font de Lourdes

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa al camí forestal que porta a la Font de Lourdes i que surt de la Ctra. d'Olzinelles (BV 5112), a 500 m abans d'arribar a Ca l'Agustí, on finalitza el tram asfaltat. Aquest castanyer es situa a mà esquerra pujant i a uns 25m abans d'arribar a la Font.

Coordenades X,Y: 460376 4612525 Altitud: 265m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Aquest castanyer es situa en una clariana del camí, al costat del sot que recull les aigües de les vessants properes i de la font (sec pràcticament tot l'any). La vegetació circumdant és un alzinar mixt d'alzines i alzines sureres que recentment ha estat gestionat i netejat el seu sotobosc. Més proper al castanyer, i al petit sot, hi ha alguns peus de pollancre, oms i altres individus de castanyer de mides similars però que presenten un estat vital bastant deteriorat com a conseqüència de l'afecció del xancre (*Endothia parasitica*). Aquest fong ascomicet va començar a afectar els castanyers del Montnegre a la dècada dels 80 i principis del 90. Es creu que les gelades del 1985-86 van ser rellevants per l'expansió d'aquest fong fins a tal punt que hores d'ara costa trobar castanyers que no hagin estat afectats. Els primers símptomes de la malaltia es detecten a les branques més joves amb zones vermelloses que es van estenen cap a les branques més gruixudes produint l'esquerdament i fisurament de l'escorça i la posterior mort del brancom. El castanyer del Gronxador malgrat presenta algunes branques afectades i mortes, presenta tot ell una bona vitalitat. Entre les seves fulles s'ha sentit el cant de la mallerenga blava (*Parus caeruleus*) i del rossinyol (*Luscinia megarhynchos*), sobre una pedra propera les femtes de l'inquieta guineu (*Vulpes vulpes*).

SINGULARITAT

El castanyer és un arbre que per créixer necessita una clima força humit, sense sequeres ni glaçades fortes. És per això que acostuma a trobar-se a les vessants de muntanya fresques i ombrívols, però calentes a l'estiu, quan es formen els seus fruits (Lopez, 1982). Aquest grau d'exigència fa que sigui un arbre que no es trobi al pla i el fet de que hi creixin tants a les parts baixes del Montnegre és doncs rellevant i fa que sigui imprescindible l'esforç de protecció dels més destacats, com és el cas d'aquest exemplar que es descriu.

El castanyer del Gronxador és anomenat així per gent de la zona degut al creixement en forma de seient que presenta la branca lateral que creix a 2 m d'alçada i que seria idònia per penjar-hi un gronxador o per enfilar-se i seure una estona tranquilament. Les seves dimensions i la seva vitalitat són notables en comparació de molts altres castanyers que hi creixen al Montnegre. Les seves castanyes són molt buscades els dies de tardor per nombrosos celonins.

MIDES

Alçada: 19m perímetre: 2,10m diàmetre capçada: 18,6 m

50 XIPRER PLAÇA COMTE DEL MONTSENY
xiprer (*Cupressus sempervirens* var. *atlantica* Silba.)

SINGULAR
Plaça Comtes del Montseny

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa al marge esquerra de la Plaça Comtes del Montseny en direcció a Campins.

Coordenades X,Y: 457588 4615634 Altitud: 160m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix a la zona ajardinada de la Plaça Comtes del Montseny envoltat de gespa. És habitual veure reposar sobre les seves branques la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), espècie associada a medis urbans on també es possible que hi nidifiqui ja que té preferència per bastir el niu en coníferes, independentment de si són espècies locals o al·lòctones.

El xiprer o cupresàcies presenten nombroses espècies i varietats que s'acostumen a utilitzar com a ornamentals plantant-se en jardineria. Aquesta varietat de xiprer (alguns autors l'ha consideren una espècie, *C. atlantica*) és originària del sud del Marroc on és endèmica i la seva àrea de distribució s'ha vist fortament reduïda per una excessiva explotació forestal. És una varietat molt resistent a la sequera i que soporta molt bé tot tipus de sòl però no així les glaçades. El xiprer de la Plaça Comtes del Montseny presenta un estat vital disminuït amb abundants fluxes de resina que cobreixen els primers metres del seu tronc. És probable que les glaçades i les baixes temperatures dels últims hiverns li hagin produït petites lesions a l'escorça i la conseqüent secreció de resina.

Aquest exemplar va ser plantat a l'antiga Plaça de los Caidos junt amb un altre de la mateixa espècie que, l'any 2002 i a causa de les fortes ventades de la tardor, va caure sobre la carretera. El que resta viu queda més arrecerat del vent gràcies a la proximitat dels edificis i no presenta cap perill de caiguda. El fet de que es trobi en un lloc de fàcil accés fa que sigui freqüent observar als nens com es penjen de les seves branques fet que caldria evitar amb alguna senyalització o petita valla protectora.

SINGULARITAT

Aquests dos xiprers de la Plaça Comtes del Montseny eren dos gegants dignes d'admiració, que van caracteritzar el perfil de la Plaça durant molts anys i que van donar lloc a la peça commemorativa que allà està instal·lada, de la celebració de Sant Celoni com a ciutat ganxer l'any 1989.

MIDES

Alçada: 15m perímetre: 2,15m diàmetre capçada: 10m

51 XIPRER DE LA RECTORIA VELLA
xiprer (*Cupressus macrocarpa* Gord.)

SINGULAR
Ermita de Sant Martí de Pertegàs

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Creix al costat mateix de l'ermita de Sant Martí de Pertegàs, datada del s.XII, dins del recinte de la Rectoria Vella.

Coordenades X,Y: 457615 4616075 Altitud: 147m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Es situa al jardí de la Rectoria Vella envoltat per castanyers d'Índia, moreres, cedres, pins i plataners. Creix sobre una zona planera al costat de l'ermita i a les seves branques s'ha vist la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), la mallerenga carbonera (*Parus major*), els estornells (*Sturnus vulgaris*) i se sent molt sovint el pica soques blau (*Sitta europaea*), fet interessant ja que és un àrea urbana i molt freqüentada.

Aquesta espècie és procedent de Califòrnia, als Estats Units on creix formant boscos molts propers a la costa del Pacífic. A Occident és molt utilitzat com a arbre ornamental però també per a la creació de valles i tanques. Una de les característiques que permet diferenciar-lo de la resta de xiprers és la seva forma ja que mostra una capçada cònica però alhora molt ample.

El xiprer de la Rectoria Vella data de principis del s.XX ja que fotos d'aquella època de l'ermita de Sant Martí surten sense aquest arbre. La seva edat oscila doncs entre els 70 i 80 anys. Actualment ha patit greument les conseqüències del vent, just després de la realització de la foto va perdre part algunes de les branques principals superiors i al caure també es van trencar les més baixes posant en perill l'estructura de l'ermita. En aquests moments existeixen tècniques que estimen l'estabilitat dels arbres i la capacitat de suportar fortes ventades que els tècnics de les administracions haurien de tenir en compte. En alguns exemplars caldria reduir l'alçada de les seves capçades que garanteixi la seva estabilitat i així no arribar el punt de que es posi en perill no només edificis o infraestructures sino la mateixa seguretat de les persones que gaudeixin d'un espai on es conserven arbres madurs.

SINGULARITAT

És un arbre que destaca per les seves mides i majestuositat al costat d'aquesta històrica ermita. L'exemplar més alt d'aquesta espècie a Catalunya és el Cuprés de Parc Samà a Cambrils, el Baix Camp, amb 28 m, mentre que els més gruixut és el Cuprés de Can Figueres, arbre monumental situat a Premià de Dalt i que fa 6,08 m de perímetre, tot un gegant!.

MIDES

Alçada: 25m perímetre: 3,34m diàmetre capçada: 15,1m

52 DESMAI DE LA BÒBILA
Desmai (*Salix babilonica* L.)

SINGULAR
C/ Dos de Maig

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Es situa en una zona ajardinada dels pisos de la Bòbila, al costat de les escales d'accés als edificis des del carrer Dos de Maig.

Coordenades X,Y: 457414 4615258 Altitud: 158m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix en un espai reduït i ajardinat que hi ha entre el carrer Dos de Maig i la zona peatonal que envolta els pisos. Al costat hi ha altres plantes més petites de jardineria i els únics ocells que semblen atrevir-se en aquest espai tan transitat de cotxes són els pardals (*Passer domesticus*).

Aquest desmai és un arbre d'una gran bellesa que a l'estiu produeix una gran ombra ja que les seves branques van creixent fins a tocar el terra. Va ser plantat farà uns 30 anys, quan van ser construïts els pisos i ràpidament ha aconseguit unes considerables dimensions. Aquesta espècie sembla ser originària d'Àsia i s'utilitza freqüentment com a ornamental, en parcs i jardins, generalment aprop de zones humides. Sembla ser que el seu nom en llatí *Salix* prové d'una paraula celta que vol dir "proper a l'aigua" fent al·lusió a les preferències que manifesten als terrenys humits. En quan a *babylonica* no es refereix a Babilònia, ja que allà no creix naturalment, sino que Linneo li va posar en record al poble hebreu que segons els salms plorava el seu desterrament i penjava els seus instruments musicals als salzes que hi creixien al riu Eufrates (Lopez, G. 1988).

A Sant Celoni hi trobem un altre bonic exemplar de desmai a la zona verda situada entre el carrer de la Creu Roja i la Riera de Pertegàs.

SINGULARITAT

El seu principal valor rau en la bellesa que aporta a la zona urbana on creix, destaca el seu perfil i alçada en un espai ple d'edificis aportant una nota verda i plena de vida.

MIDES

Alçada: 17,2m perímetre: 1,68m diàmetre capçada: 12,0m

53

AVELLANOSA DE FONT DE LLORÀ
Avellaner (*Corylus avellana* L.)

MONUMENTAL
Font de Llorà

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

A la carretera BV- 5112 cap a Olzinelles cal prendre el desviament, al Km 5, en direcció Vallgorguina i quan s'arriba al GR92 s'ha de seguir en direcció Sant Martí del Montnegre. Al Km 4,9, des del trencant a Vallgorguina, es troba una pista de terra que s'enfila a mà dreta. Allà cal deixar el cotxe i continuar a peu durant 25 minuts de pujada per arribar al Sot de la Font de Llorà on s'instala l'avellanosa.

Coordenades X,Y: 463237 4612401 Altitud: 690m

ENTORN SOCIO-NATURAL

L'avellanosa de Font de Llorà creix a les dues vessants dels sots que conflueixen per donar lloc al Sot de la Font de Llorà. Allà hi creixen multitud de peus d'avellaner de rebrot amb diferents mides i que generen una bosquina peculiar i ombrívola. Es troben envoltats per una vegetació diversa i rica: trobem cirerers de bosc, trèmols, roure africà, alzines i peus aïllats de boixgrèvol. En l'estrat herbaci destaquen les abundants rosetes de la falguera polístic i que dona també nom a la comunitat (Polysticho-Coryletum). Aquest conjunt de vegetació confereix un ambient ideal per nombrosos tipus de fauna de la qual s'han detectats senyals del senglar (*Sus scrofa*), la merla (*Turdus merula*), la mallerenga cuallarga (*Aegithalus caudatus*), el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*) i l'esquirol (*Sciurus vulgaris*), potencialment pot trobar-se la rata cellarda (*Elyomis quercinus*).

Els avellaners de Font de Llorà han degut ser utilitzats més per a la producció d'eines i carbó que no pas pel consum humà ja que per a la producció de l'avellana és necessari tenir els arbres empeltats. De les seves branques llargues i molt flexibles se'n feien cistells i de la seva fusta lleugera mànecs per eines i bastons després d'enviar-se als torners de Torelló i Sant Hilari.

A Font de Llorà va ser catalogat un gran exemplar d'avellaner amb 13 m d'alçada i 0,8 m de perímetre (Boada, 1994) que segons el llistat del rànquing creat per la Generalitat era l'avellaner més alt mesurat a Catalunya. 10 anys després d'aquesta publicació es va tornar a l'indret a mesurar aquest exemplar i ha resultat que les diferents nevades humides que s'han produït aquest últim anys, però sobretot l'hivern del 2003-2004, han produït una caiguda massiva de peus i la desaparició d'aquest exemplar.

SINGULARITAT

Malgrat la desaparició de l'avellaner, l'avellanosa de Font de Llorà continua tenint els exemplars més alts mesurats a Catalunya d'aquesta espècie (a continuació hi ha les mides de l'exemplar més gran trobat) superant el 13 m. El perímetre més gran l'assoleix l'avellaner de la Font de Baladrell, a Fogars de Montclús, amb 1,3 m.

MIDES

Alçada: 13,6m perímetre: 0,6m diàmetre capçada: 6m

54 **CEDRE DEL SOT DE L'ARANYAL**
Cedre (*Cedrus atlantica* (Endl.))

NOTABLE
Sot de l'Aranyal

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, tancat normalment amb barrera, que voreja la propietat i que porta primer a la bassa de l'Aranyal i en el segon trencant a mà dreta al pont i el Sot de l'Aranyal. El cedre es situa a la clariana just després del pont.

Coordenades X,Y: 459663 4613491 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

El cedre de Can Valls creix sobre terreny pla i sòl húmich, en el creuament de dos camins: un que porta a la Font de l'Aranyal seguint el Sot i l'altre que connecta amb els camps o el Quintà de Can Valls respectivament. En aquest últim és on s'instala el cirerer de bosc de Can Valls ja descrit al catàleg. Al voltant d'aquest cedre trobem vegetació autòctona formada per alzines, roures i pollancre amb un sotobosc arbustiu amb nombrosos peus d'avellaners i d'arç blanc. Potser no hi ha gaire fauna que s'alimenti de les seves pinyes o fulles però si que es segur que les seves elevades branques, verdes a qualsevol època de l'any, són utilitzades per a recer o repòs del picot verd (*Picus viridis*), el tudó (*Columba palumbus*) i al voltant del seu tronc hi ha evidències de l'activitat del ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*).

El cedre és un arbre robust que prové de la cordillera de l'Atlas. A la Península és planta com a arbre ornamental i també és utilitzat per plantacions ja que presenta un ràpid creixement.

Aquest cedre es troba escapçat, van caure els 5 metres apicals amb les fortes ventades del novembre del 2002. Dos altres cedres de la finca també es van veure afectats: un també es va escapçar i el segon va caure quasi completament i va haver de ser tallat. Aquests tres cedres presenten unes mides de volta de canó molt semblants, així, comtant els anells de creixement del cedre caigut, que es visualitzen molt be en aquesta espècie, es va veure que van ser plantats fa aproximadament uns 80 anys, a la dècada de 1920. Els propietaris van aprofitar la fusta de l'arbre tallat, que es caracteritza per ser molt dura i resistent a la putrefacció, per fabricar una taula i uns bancs d'exterior. Alhora aquesta fusta és molt olorosa i fàcil de treballar.

De cedres hi ha dins els jardins de nombroses cases i d'alguna zona verda del casc urbà de Sant Celoni. Així cal destacar els que hi creixen a l'antiga escola Alfons Montcanut i el de la placeta de l'Argolla també anomenada plaça de la colònia del Pla de Palau.

SINGULARITAT

És el cedre amb majors dimensions mesurades al municipi de Sant Celoni. No supera, però, les dimensions del cedre monumental de Masjoan, a Espinelves, Osona amb 36,5 m d'alçada ni el cedre de l'Estació a Figueres que assoleix els 3,56 m de perímetre.

MIDES

Alçada: 20,75m perímetre: 2,8m diàmetre capçada: 15,8m

55

BOIXGRÈVOL DE CAN VALLS

boixgrèvol (*Ilex aquifolium* L.)

NOTABLE

Bassa de l'Aranyal

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

Cal arribar a Can Valls d'Olzinelles per la BV 5112 i deixar el cotxe a l'entrada de la propietat. Cal continuar a peu pel camí, normalment tancat amb barrera, que voreja la propietat i que porta, al primer trencant a mà dreta, a la bassa de l'Aranyal.

Coordenades X,Y: 459525 4613390 Altitud: 223m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Creix entre dos dels grans plataners que s'estableixen a la Bassa de l'Aranyal i que també es descriuen en aquest catàleg. Aquest arbre és un exemplar amb molt bon estat vital i sota la seva capçada hi creix un altre de més jove i diferents plàntules de pocs anys. El lloc on creix es troba envoltat per vegetació de caràcter humit com avellaners, cirerers, plançons de lledoners i d'arç blanc, apart dels ja esmentats plàtans. En aquesta variada vegetació s'ha pogut veure la merla (*Turdus merula*) i el tord (*Turdus philomelos*) que poden alimentar-se dels seus fruits, i s'ha vist el vol del picot verd (*Picus viridis*) i el cant de l'escàs cucut (*Clamator glandarius*) ocell que parasita els nius de garsa i que es troben en clara regressió en els nostres boscos.

El boixgrèvol és un arbre abundant a les rouredes culminals del Montnegre i que també es troba dispers pels fondals ombrívols encara que de manera molt escassa. És un arbre de distribució centreeuropea que es fa a les fagedes i a d'altres boscos caducifolis però que hom pot trobar també als alzinars muntanyencs si hi ha sòls frescos i poca llum. A Catalunya és un arbre protegit ja que les branques amb els seus fruits vermells eren comercialitzades en l'època nadalenca causant veritables danys als ja escassos individus. Al ser una espècie protegida sobre la qual no hi ha permís d'actuació forestal, el nombre i mides d'aquests arbres ha anat augmentant en els últims anys. Aquest arbre també es planta com a ornamental a molts jardins.

SINGULARITAT

És possible que muntanya amunt puguin haver individus més grans enmig dels boscos de roure però a les altituds on creix aquest exemplar i adquirir les dimensions que presenta és un fet realment excepcional. Amb una gestió adequada encara es podria potenciar més el seu creixement.

MIDES

Alçada: 7,25m perímetre: 0,50m diàmetre capçada: 4m

LOCALITZACIÓ I ACCÉS

A la carretera BV- 5112 direcció a Olzinelles un cop passada l'esglèsia de Sant Esteve d'Olzinelles i el Pi Gros trobem al punt kilomètric 4,5 una clariana a mà dreta on es pot deixar el cotxe. Allà hi creixien fins fa un parell d'anys un parell de grans pins pinyoner que van caure per les ventades. Cal travessar la carretera i prendre un caminet que travessa pel mig del bosc i que ens porta fins la Riera d'Olzinelles i al vern. Si el seguissim arribariem a la bassa de Ca l'Aliva.

Coordenades X,Y: 459895 4612851 Altitud: 230m

ENTORN SOCIO-NATURAL

Arbre amb 6 troncs que creix a la mateixa Riera d'Olzinelles al llit de la qual sobresurten les seves arrels. Creix al mig d'una verneda amb alguns plataners i a mesura que ens allunyem de l'aigua trobem castanyers, alzines, roures i avellaners. A la base es presenta buit i el seu tronc, entortolligat i amb petits forats, presenta alguna zona amb podridura. Aquestes petites cavitats, tan a la base com al tronc tenen un elevat valor ecològic ja que permeten l'amagatall i la nidificació de diferents animals i ocells. D'entre els que podem trobar que hi visquin tenim el cargolet (*Troglodytes troglodytes*), el talpó roig (*Clethrionomys glareolus*) o el xot (*Otus scops*) i s'ha pogut constatar la presència de la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) i el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*). Potencialment pot trobar-se la becada (*Scolopax rusticola*) la qual sovinteja les rieres d'àmbit forestal sobretot en l'època migratòria.

Es troba prop del caminet que porta a la bassa de Ca l'Aliva, amb la qual es regava antigament els camps, i pel qual encara es pot passar malgrat sigui una zona molt poc transitada. Aquesta zona de ribera fa molts anys que no ha estat explotada, el torn de tallada del vern es situa al voltant dels 40 als 45 anys. Per les mides de la major part dels verns que hi creixen no falten gaires anys per a que això es produeixi i el que resulta excepcional és que un exemplar com el descrit aquí s'hagi conservat viu fins ara. Es considera que els verns viuen al voltant dels 100 anys i si suposem que aquest vern no va ser tallat en l'últim torn en l'actualitat té una edat mínima d'uns 90 anys. Els verns són arbres de creixement ràpid que garanteixen la conservació de les rieres sorrenques com les que hi ha al Montnegre ja que el seu sistema radicular ampli i vigorós fixen el sòl i eviten que s'erosionin els marges en les crescudes estacionals dels cabals.

SINGULARITAT

De tota la bibliografia consultada sobre Arbres Monumentals: llibres, llistat dels arbres monumentals i dels arbres d'interès comarcal i local publicat per la Generalitat de Catalunya, surt en cap cas, ni descrit ni protegit, ni un sòl individu de vern (*Alnus glutinosa*). Així doncs, aquest vern rep la categoria de Monumental ja que cap d'altre ha estat descrit ni mesurat i per tant no se'n coneix un vern amb les dimensions que aquí es detallen.

MIDES

Alçada: 23m

perímetre: 3,48m a 90cm

diàmetre capçada: 10,5m